

APU COMPANY

Absolute. Pure. Unique.

**АПУ ХУВЬЦААТ КОМПАНИЙН
2023 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

ХЯНАСАН:

НИЙСЛЭЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗРЫН

МЭРГЭЖИЛТЭН

Ж.БАТЗОЛБОО

ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ГАРГАСАН:

АПУ ХК – ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

Ц.ЭРДЭНЭБИЛЭГ

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ТОГТОЛЦОО

ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТЭН

Б.НОМИНЖАРГАЛ

2023 он

АГУУЛГА

НЭГ. АПУ ХК – ИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	3
1.1 Төслийн товч танилцуулга.....	3
1.2 АПУ ХК – ийн Байгаль орчны менежментийн тогтолцооны танилцуулга	5
1.3 Орчны хяналт шинжилгээ	6
1.3.1 Хөрсний бохирдол	6
1.3.2 Орчны агаарын чанар	7
1.3.3 Усны чанар	8
ХОЁР. ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ, СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ	9
2.1 Болзошгүй нөлөөллийн үнэлгээ	9
ГУРАВ. 2023 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ. 12	
3.1 Удирлага, зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт.....	17
3.3 Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	29
3.4 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	32
3.5 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	35
ДӨРӨВ. 2023 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ГҮЙЦЭТГЭХЭД ЗАРЦУУЛСАН ЗАРДЛЫН ЗАДАРГАА БҮДҮҮВЧ	37
ТАВ. ДҮГНЭЛТ	40
ЗУРГАА. “ТЭРБУМ МОД” ҮНДЭСНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ ХАНГУУЛЖ АЖИЛЛАСАН ГЭРЭЭТ КОМПАНИЙН АЖЛЫН ТАЙЛАН	69

НЭГ. АПУ ХК – ИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

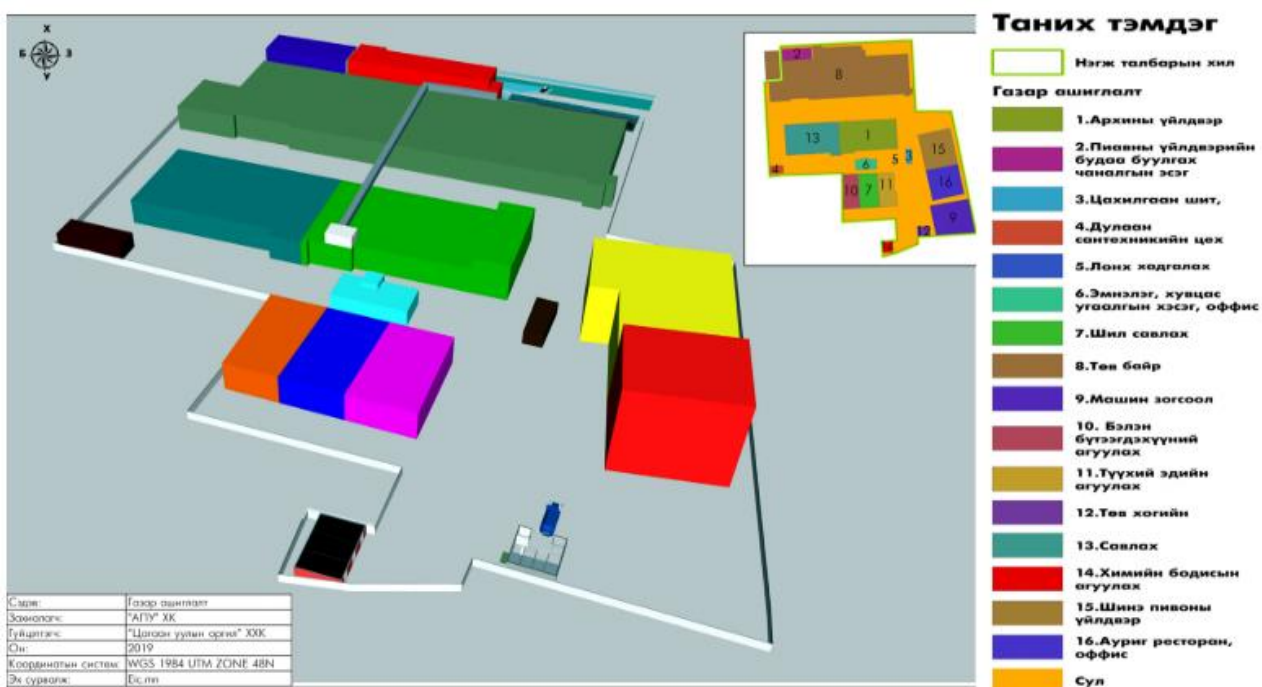
1.1 Төслийн товч танилцуулга

Төслийн нэр:	Архи, пиво, ус ундааны үйлдвэрлэл
Төсөл хэрэгжүүлэгч:	АПУ ХК
Хэлбэр:	Нээлттэй хувьцаат компани
Хувьцаа эзэмшигчдийн тоо:	4870
Нийт хувьцааны тоо ширхэг:	1.604.181.553 ширхэг
Улсын бүртгэлийн дугаар:	9010001005
Регистрийн дугаар:	2702673
Холбоо барих утас:	91110409
Байршил:	Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 19 – р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө 14, АПУ ХК - ний байр
Төслийн зорилго:	Орчин үеийн дэвшилтэт техник, технологи ашиглан үндэсний болон олон улсын стандартын шаардлагад нийцсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэн хэрэглэгчдийг хангах, импортын бүтээгдэхүүнийг орлож, дотоодын зах зээлийг дотоодын бүтээгдэхүүнээр хангахад чиглэсэн Монгол улсын бодлого, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, бүтээгдэхүүнээ олон улсын зах зээлд гаргах, үйлдвэрлэлд хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн буй орчныг хамгаалахад чиглэсэн байгаль орчинд ээлтэй технологи нэвтрүүлэх зэрэг зорилго, ач холбогдолтой.
Үйл ажиллагааны чиглэл	Архины үйлдвэрлэл Спиртийн үйлдвэрлэл Пивоны үйлдвэрлэл Ус, ундаа, жүүс үйлдвэрлэл Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл Гадаад худалдаа Хүнсний бөөний төв болон жижиглэнгийн худалдаа Төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлэх
Ажиллах хүч:	854
Ус, дулаан, цахилгаан, уурын хангамж	Төвийн шугам сүлжээнд холбогдсон.
Татвар төлөлт:	МУ нэгдсэн төсвийн орлого 1.6% буюу 129 тэрбум/ төг Онцгой албан татварын орлого 18.3% буюу 95 тэрбум/төг НӨАТ орлого 1.3% буюу 20 тэрбум/төг
Дотоодын зах зээлд бүтээгдэхүүний эзлэх хувь	Архины зах зээлийн 49-51% Пивоны зах зээлийн 61-63% Хийжүүлсэн ундааны зах зээлийн 3% Цэвэр усны зах зээлийн 5-6%-ийг тус тус хангаж байна.

Зураг 1. Үйлдвэрийн байршил

АПУ ХК нь Улаанбаатар хотын Хан-Уул дүүргийн 19 – р хорооны нутаг дэвсгэр Чингисийн өргөн чөлөөнд байрладаг ба ус, ундаа, шар айраг, архи зэрэг шингэн хүнсний үйлдвэрлэлээр үйл ажиллагаа эрхэлдэг. Үйлдвэрийн бүтэц зохион байгуулалтын хувьд АПУ ХК нь Архины үйлдвэр, Пивоны үйлдвэр, Лонх угаах үйлдвэр (архи, пивоны лонх угаах хэсэг), Савлах үйлдвэр (ус, ундаа, ПЭТ, лонх, лаазанд савлах хэсэг), бэлэн бүтээгдэхүүн болон түүхий эд, туслах материалын агуулах гэсэн үйлдвэрийн хэсгүүдтэй.

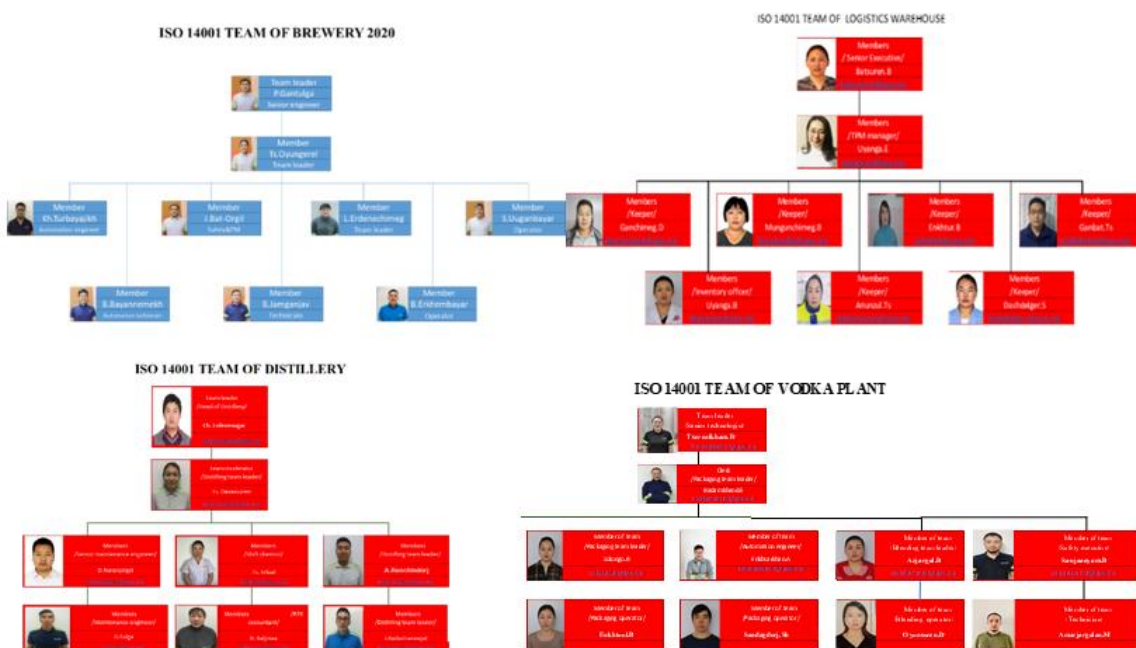

Зураг 2. Үйлдвэрийн зохион байгуулалтын бүдүүвч

1.2 АПУ ХК – ийн Байгаль орчны менежментийн тогтолцооны танилцуулга

АПУ хувьцаат компанийн бодлого, хэрэгжүүлж буй үйл ажиллагаанууд нь “Тогтвортой хөгжил”-ийн үндсэн суурь зарчим болох НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСАГ, БАЙГАЛЬ ОРЧИН тэнцвэртэй хөгжлийг ханган нийгэм, эдийн засаг, хүн баялагт үнэ цэн бүтээхэд чиглэн ажилладаг билээ. Байгаль орчин тогтвортой хөгжлийн стратеги нь АПУ компанийн үйл ажиллагааны салшгүй нэг хэсэг ба бүхий л үйлдвэр үйл ажиллагааны туршид байгаль орчны сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, аюултай материал, ус, эрчим хүч болон бусад байгалийн нөөцийн хэрэглээг хэмнэх, үүсэх хог хаягдлын хэмжээг багасгах, хог хаягдлыг дахин боловсруулах, дахин ашиглах боломжийг нэмэгдүүлэх зэрэг зарчимуудыг баримтлан ажилласаар байна. Иймд 2023 оны тогтвортой хөгжлийн стратегийн хүрээнд “Илүү сайхан дэлхийг цогцлооё” уриан доор үйлдвэрлэл үйл ажиллагааны хүрээнд байгаль орчны менежментийг хэрэгжүүлэн ажиллалаа. Байгаль орчин тогтвортой хөгжлийн хүрээнд бид 2023 онд байгаль орчны менежментийн тогтолцоог сайжруулах, хэрэгжүүлэлтийг нэмэгдүүлэх, хог хаягдлын менежментийг сайжруулах бий болгох зэрэг үндсэн зорилтын хүрээнд ажилласан билээ.

1. Байгаль орчны менежментийн тогтолцоог сайжруулах, тогтвортой хөгжүүлэх ажлын хүрээнд нийт үйлдвэр нэгж хэсгүүдэд байгаль орчны дэд багуудыг шинэчлэн байгуулж ажилчид гишүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэн ISO 14001 БОМТ –ны хэрэгжилтийг хангуулахад хамтран ажилладаг боллоо.

Зураг 3. Үйлдвэр, алба нэгжүүд дэхь байгаль орчны дэд багийн гишүүд

Үүний зэрэгцээ эрчим хүчний баг байгуулагдан эрчим хүчний хэмнэлтийн хөтөлбөр болон эрчим хүчний аудитыг хийлгэсэн билээ.

2. Хог хаягдлын менежментийн хүрээнд хог хаягдлын 3R стратегийг үйлдвэр нэгж хэсгүүдэд хэрэгжүүлэн хог хаягдлын цэгүүдийг 5S зарчмын дагуу сайжруулан хог хаягдлын ангилан хаялтыг нэмэгдүүлж байна. Түүнчлэн үйлдвэрлэлээс гарч буй бүх төрлийн хатуу хог хаягдлын хэмжээг бууруулах, ландфиллд хаягдах хаягдлыг багасгах, дахивар хог хаягдлаа эргүүлэн ашиглах, дахин боловсруулахад чиглэн ажиллаж нийт хог хаягдлын хэмжээгээ энэ үеийн өмнөх онтой харьцуулахад 30% -иар бууруулж дахин боловсруулах компаниудын түншлэлээ нэмэгдүүллээ. Тухайлбал аюултай болон химийн хорт бодисын сав баглаа боодлыг дахин боловсруулах үйлдвэр Түмэн Эгшиг ХХК болон хаягдал шилээ Шинэ шил ХХК, хаягдал гялгах уутаа Мултипак ХХК зэрэг компаниудтай хамтран ажиллаж дахивар хаягдлуудаа тус тус нийлүүлсээр байна.

1.3 Орчны хяналт шинжилгээ

1.3.1 Хөрсний бохирдол

Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд 2023 оны 06 -р сард үйлдвэрийн гадна талбайгаас хөрсний дээжийг авч, “Нарт Шүүн Консалтинг” ХХК-ний Хөрсний итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлсэн.

Зураг 4. Хөрсний дээж авсан цэг /үйлдвэрийн хашаанаас авсан хөрсний дээж/

ХӨРСНИЙ ХИМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД										
Дээж авсан гүн, см	РН	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/100г	Солилцох сууриуд, мг-эквю/100г		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100г	
							Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
Дээж 1.										
0-20	8.2	0.069	0.169	3.75	0.96	0.64	26	11	7.7	31

Хүснэгт 1. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтийн шинжилгээний хариу

ХӨРСНИЙ МЕХАНИК БҮРЭЛДЭХҮҮН							
Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
	1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
Дээж 1							
0-20	12.8	43.7	21.6	8.4	8.2	5.3	21.9

Хүснэгт 2. Хөрсний механик бүрэлдэхүүний шинжилгээний хариу

ХӨРСНИЙ ХҮНД МЕТАЛЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД							
Дээж авсан газар, газарзүйн байршил	Дээж авсан гүн, см	Cr	Pb	Cd	Zn	Cu	Ni
		мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг
Дээж 1	0-20	44.5	21	0	76.4	42.2	15.1
Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ, MNS 5650:2019							
Элсэрхэг хөрс		60	50	1	100	60	60
Шавранцар хөрс		100	70	1.5	150	80	100
Шаварлаг хөрс		150	100	3	300	100	150

*харгалзах түвшин

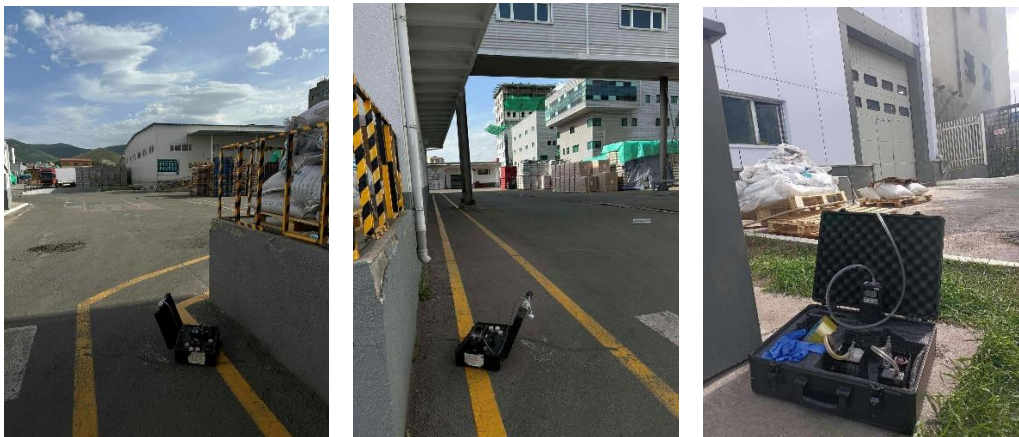
Хүснэгт 3. Хөрсний хүнд металлын үзүүлэлтийн шинжилгээний хариу

Шинжилгээний үр дүнгээс харахад харгалзах үзүүлэлт нь MNS 5650 : 2019 стандарттай харьцуулахад хөрсөнд агуулагдах хүнд металлын хэмжээ стандарт хэмжээнээс даваагүй үзүүлэлттэй гарсан байна.

1.3.2 Орчны агаарын чанар

2023 оны 6-р сард нэрийн архины үйлдвэрийн гадна, будаа хүлээн авах хэсэгээс азотын давхар исэл, хүхэрлэг хий, нийт тоосны хэмжилтийг хийж “Ногоон Титэм” ХХК-ийн итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэв. Шинжилгээний дүнгээс харахад үйлдвэр гадна

агаар дахь NO₂, SO₂ нийт тоосны агууламж “Агаарын чанарын стандарт” MNS 4585:2016 дотоод орчны агаар Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ажлын байрны орчин MNS 4990:2000 стандартын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс хэтрээгүй байна.

Зураг 5. Агаарын чанарын шинжилгээ

№	Сорьц авсан цэг	Хүхэрлэг хий (SO ₂), мг/м ³	Азотын давхар исэл (NO ₂), мг/м ³
	Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016 <i>/20 минутын дундаж/</i>	450 мкг/м³	200 мкг/м³
1	Архины үйлдвэрийн гадна <i>/47.8975916, 106.9047832/</i>	36.80 мкг/м ³	27.91 мкг/м ³
2	Будаа хүлээн авах хэсгийн гадаа <i>/47.8987274, 106.9030794/</i>	<20мкг/м ³	10.77 мкг/м ³

Хүснэгт 4. Гадна агаарын чанарын хэмжилтийн дүн

1.3.3 Усны чанар

Төвлөрсөн төвийн шугамын усны дээжинд АПУ ХК-ийн өөрийн итгэмжлэгдсэн төв лабораторид сард бүр чанарын шинжилгээ хийдэг. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд 2023 оны 07 сарын 19-ний өдөр үйлдвэрийн хаягдал уснаас (Б-675) дээж аван Ус сувгийн удирдах газар усны төв лабораторид шинжлүүлсэн ба дараах хүснэгтэд сорилтын тайланг харуулав.

Шинжилгээний аргачлал	Шинжилсэн үзүүлэлт	Нэгж	ЗДА	Б-341	ЗДА-аас хэтэрсэн
MNS ISO 10523 : 2001	Усан орчин	-	6-9	7.88	-
MNS ISO 11923 : 2001	Умбуур бодис	мг/л	400	172	-
MNS ISO 6060 : 2001	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	мг/л	800	751	-
MNS ISO 1097 : 1970	Аммони	мг/л	15	1.425	-

Хүснэгт 5. Гарч буй хаягдал усны чанарын шинжилгээ

Сорьцын ерөнхий байдал нь цайвар цагаан саарал өнгөтэй, үнэртэй, механик хольц бага тунасан дээд ус булингартай байсан. Усны чанарын шинжилгээний үр дүнгээс харахад бүх үзүүлэлт нь MNS 6561 : 2015 ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал усны стандартад заагдсан зөвшөөрөх дээд агууламжаас хэтэрсэн үзүүлэлтгүй гарсан байна.

ХОЁР. ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ, СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

2.1 Болзошгүй нөлөөллийн үнэлгээ

“Цагаан Уулын Оргил” ХХК нь 2019 онд АПУ ХК - ийн архи, пиво, савлах үйлдвэрийн төслийн баримт бичиг, зураг төсөл, бүртгэл тэмдэглэл, үйлдвэрийн орчинд хийсэн хэмжилтийн үр дүн, төсөл хэрэгжиж буй нутаг дэвсгэрийн байгаль орчин, нийгмийн өнөөгийн төлөв байдал, бохирдол доройтлын түвшин, химийн бодисын эрсдлийн үнэлгээ зэрэгт үндэслэн үйлдвэрийг 4 хэсэгт хуваан, хэсэг тус бүрт үнэлгээ хийснийг энэ бүлэгт нэгтгэн магадлан жагсаах буюу хяналтын болон асуулгын хуудасны арга, математик статистикийн аргуудыг ашиглан төслийн гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллийг тодорхойлсон.

	Хэлбэр		Хугацаа			Чиглэл		Эрчим		
	Шууд	Шууд бус	Өөрөө зохицуулагдах	Богино	Урт	Буцаж нөлөөлөх	Буцалтгүй нөлөөлөх	Хүчтэй	Дунд	Сул
1. Байгалийн нөөц ашиглалт, байгаль орчны чанарын асуудал										
1	Уур амьсгалын өөрчлөлт	-			-		-			-
2	Усны нөөц ашиглах	-			-		-		-	
3	Газрын доорхи усны нөөц хомсдох	-			-		-			-
4	Эрчим хүч хэрэглэх	х			х		х			Х
5	Ургамлын нөмрөгт нөлөөлөх	-		-			-			-
6	Гадаргын усны чанарт нөлөөлөх		-		-		-			-
7	Агаарын чанарт нөлөөлөх		-		-		-			-
8	Хөрсний бохирдол үүсэх	-			-		-			-

9	Химийн бодис хөрсөнд нэвчиж, хөрс ба гүний усыг бохирдуулах		-		-		-				-
10	Дуу чимээ, доргио чичиргээний нөлөө үүсэх	-				-		-			-
11	Хатуу хог хаягдал үүсэх	-				-		-		-	
12	Шингэн хог хаягдал үүсэх	-				-		-		-	
13	Химийн бодисын хортой, аюултай хог хаягдал үүсэх	-				-		-			-
2. Эдийн засаг, нийгмийн асуудал											
14	Нийгэм, эдийн засагт эерэгээр нөлөөлөх /бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл өсөх/	+				+	+			+	
15	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр, хариуцлага	+				+	+			+	
16	Харьяа орон нутгийн орлого нэмэгдэх	+				+	+			+	
17	Харьяа орон нутгийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх	+				+	+			+	
18	Нийгмийн хариуцлага, соёлд нөлөөлөх	+				+	+			+	
19	Ажлын байр нэмэгдэх	+				+	+			+	
3. Бусад нөлөөлөл											
20	Үйл ажиллагааны явцад хүний эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх		-		-		-				-
21	Хүчтэй салхи, түймэр, аюул осол		-		-		-			-	
Дүн, тоогоор		16	6	-	4	17	8	13	-	10	11
Дүн, хувиар		76	24	-	19	81	38	62	-	48	52

Хүснэгт 6. Төслөөс байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийн хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, эрчим

(+) Эерэг нөлөөтэй, (-) Сөрөг нөлөөтэй, (х) Ямар нэг эерэг, сөрөг нөлөөгүй

Нөлөөллийн үр дүн:

Төслөөс байгаль орчин, нийгэм, эдийн засагт шууд байдлаар үзүүлэх нөлөөллийн 31.2% нь ямар нэгэн эерэг, сөрөг нөлөөгүй, 18.7% нь эерэг, 50% нь сөрөг нөлөөлөлтэй байна. Үйлдвэрийн үйл ажиллагааны явцад усны нөөц, химийн бодис, бүтээгдэхүүн ашиглах, хатуу шингэн хог хаягдал, дуу чимээ, доргио чичиргээ үүсэх зэрэг нь сул эрчимтэйгээр урт хугацаанд, харин гэнэтийн осол аваар, эрсдэл, гал түймэр, үер, хүчтэй салхи зэрэг нь дунд эрчимтэйгээр богино хугацаанд буцалтгүйгээр шууд сөрөг нөлөө үзүүлж болзошгүй. Нийгэм, эдийн засгийн үзүүлэлтүүдийн хувьд “АПУ” ХК нь жилд ойролцоогоор Монгол улсын нэгдсэн төсвийн орлогын 1.6% буюу 129 тэрбум.төг, Онцгой албан татварын орлого 18.3% буюу 95 тэрбум.төг, НӨАТ орлого 1.3% буюу 20тэрбум.төг, Гаалийн татварт 3.7 тэрбум.төг, ААНОАТ-т 4.8 тэрбум.төг, бусад татварт 4.9 тэрбум төгрөгийг дангаараа бүрдүүлдэг тул дунд эрчимтэйгээр урт хугацаанд шууд хэлбэрээр эерэгээр буцаж нөлөөлнө.

Харин орон нутагт физик өөрчлөлт гарах, усны нөөц хомсдох, байгалийн дагалдах нөөц баялаг хомсдох, орчны агаарын чанар зэрэгт ямар нэгэн эерэг, сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй

Экосистемийн бүрэлдэхүүн хэсэг			Нөлөөллийн хүчин зүйлүүд								
			Архины үйлдвэр	Пивоны үйлдвэр	Савлах үйлдвэр	Лонх угаах үйлдвэр	Түүхий эдийн агуулах	Бөлөн бүтээгдэхүүний агуулах	Лаборатори	Хог хаягдлын цэг	
			A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	
Агаар	Агаарт бохирдуулагч бодис ялгаруулах	B1	10	9	10	10	10	10	10	10	9
	Дуу чимээ, доргио чичиргээ үүсгэх	B2	7	10	7	9	10	10	10	10	10
	Агаарт үнэрийн бохирдол үүсгэх	B3	10	8	10	10	10	10	10	10	8
	Цахилгаан соронзон цацраг үүсгэх	B4	10	10	8	10	10	10	10	10	10
Ус	Усны нөөц ашиглах	B5	8	8	8	6	10	10	10	10	10
	Усны нөөцийн хомсдол үүсгэх	B6	9	9	9	8	10	10	10	10	10
	Усны бохирдол үүсгэх	B7	8	8	8	6	10	10	10	10	10
Хөрс	Хөрсөн бүрхэвч эвдрэх	B8	10	10	10	10	8	8	10	10	8
	Хөрс бохирдуулах	B9	10	10	10	10	8	10	10	10	8
	Хөрс доройтох, цөлжих	B10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Ургамал	Ургамлан нөмрөг, ой мод өртөх	B11	10	10	10	10	9	10	10	10	9
	Ховор, нэн ховор ургамлын төрөл зүйл өртөх	B12	9	9	10	10	10	10	10	10	10
Амьтан	Зэрлэг амьтдын амьдрах орчинг доройтуулах	B13	10	10	10	10	10	10	10	10	10
	Ховор, нэн ховор амьтан өртөх	B14	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Дүн			131	131	130	129	135	138	137	132	
	Сөрөг нөлөөгүй	9-10	Хамгийн их анхаарал татаж буй асуудлууд: Дуу чимээ Усны бохирдол Усны нөөц ашиглах								
	Сөрөг нөлөө бага	7-8									
	Сөрөг нөлөө дунд	5-6									
	Сөрөг нөлөө их	3-4									
	Сөрөг нөлөө маш их	1-2									

Хүснэгт 7. Нөлөөллийн үнэлгээний матриц

Үр дүн: Байесын критээрээр үнэлсэн нөлөөллийн матрицын үр дүнг нөлөөллийн хүчин зүйлсээр дараалуулбал $A4 > A3 > A2 > A1 > A9 > A5 > A8 > A7$ гэсэн дарааллаар үнэлгээний жин эзэлж байна. Эндээс харахад хамгийн их анхаарал татаж буй асуудлууд болох үүсэх хатуу хог хаягдлын хэмжээ, ашиглаж байгаа цэвэр усны хэмжээ, хаягдал усны чанар, дуу чимээний үзүүлэлтүүдээр хамгийн бага оноо авч байгаа үйлдвэрийн хэсгүүдэд лонх угаах, савлах, архи-пивоны үйлдвэрүүд орж байна. Харин лаборатори болон аюултай хог хаягдлын цэг зэрэг нь хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд болзошгүй эрсдэлийн эх үүсвэр болох боловч экосистемд нийтэд нь нөлөөлөх байдал бага байна.

ГУРАВ. 2023 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Бид шингэн хүнсний салбарын тэргүүлэгч компанийн хувьд үйлдвэрлэл, ханган нийлүүлэлтийн сүлжээндээ өөрсдийн бэлтгэн нийлүүлэгч, харилцагчдаас байгаль орчны талаар илүү хариуцлагатай бодлого баримтлан хамтдаа харилцан туршлагаа солилцон тогтвортой хөгжихийг уриалан хамтран ажиллаж байна.

Бид 2023 онд НҮБ – аас баталсан дэлхийн улс орнууд бүх нийтээр дэмжин хүн бүрт хөгжил цэцэглэлтийг хүртээмжтэй байлгах, ядуурлыг бууруулах, эх дэлхийгээ хамгаалахыг зорьж буй тогтвортой хөгжлийн 17 зорилтыг хэрэгжүүлэх хүчин чармайлтаа нэмэгдүүлэн ажиллав. Бидний зорилго бол эх дэлхийдээ үзүүлэх аливаа сөрөг нөлөөллүүдийг хязгаарлаж, нийгэм, эдийн засагт оруулах эерэг хувь нэмрийг нэмэгдүүлэх юм. Үүний дотор байгаль орчин тогтвортой хөгжлийн хувьд нөөцийн үр ашигтай менежментэнд тулгуурлан байгаль орчинд ээлтэй бүтээгдэхүүн, үйлдвэрлэл эрхэлж тогтвортой нийгмийг бий болгоход хувь нэмрээ оруулах байгаль орчны бодлого доор үйл ажиллагаагаа явуулав. АПУ ХК нь 2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа 2019 онд “Цагаан уулын Оргил” ХХК-ийн боловсруулсан АПУ компанийн “Архи, пиво, ус, ундааны үйлдвэрлэл, химийн бодисын агуулах” төслийн Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний нэмэлт тодотгол тайлангаар тодорхойлогдсон төсөл хэрэгжүүлэгчийн хүлээх үүрэг амлалтаас гадна Монгол Улсын Байгаль орчны багц хууль, холбогдох дүрэм журам, стандартуудын шаардлагуудыг мөрдлөг болгон боловсруулсан бөгөөд энэ төлөвлөгөөнд тусгагдсан үүрэг даалгавруудыг биелүүлэхийг гол зорилго болгон ажиллаж байна.

01-р сарын 06. Үйлдвэрээс гарч буй хаягдал усны стандарт шаардлагыг хангуулах хяналтын итгэмжлэгдсэн лабораторитой анхны хүнсний үйлдвэрлэгч комдани боллоо.

АПУ компани нь үйлдвэрлэлээс гарч буй хаягдал усны стандарт шаардлагыг хангуулах хяналтын итгэмжлэгдсэн лабораторитой Монгол улсын анхны хүнс үйлдвэрлэгч компани боллоо. АПУ ХК нь нийгмийн хариуцлагын хүрээнд үйлдвэрлэлээс гарч буй хаягдал усыг цэвэршүүлэх

төслийн ажлыг 2018 оноос эхлүүлсэн ба тус ажлын хүрээнд хаягдал усны хяналтын лабораторийг байгуулсан. Тус лаборатори нь үйлдвэрлэлийн хаягдал усанд Монгол улсын “Хүрээлэн байгаа орчин, Усны чанар, Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал ус”-ны Ерөнхий шаардлага - MNS 6561:2015” стандартад заагдсан 9 үзүүлэлт тодорхойлдог ба 2023 онд “Сорилтын болон шалгалт тохируулгын лабораторийн чадавхад тавигдах ерөнхий шаардлага MNS ISO 17025” стандартаар анх удаа итгэмжлэгдлээ.

Зураг 6. Итгэмжлэлийн гэрчилгээ

05-р сарын 01. АПУ ХК Тогтвортой хөгжлийн тайлангаа гаргалаа.

АПУ ХК нь тогтвортойгоор урагшлах замын зургаа 2023 онд улам тодруулж, байгаль орчин, нийгэмдээ улам сайн нөлөөлөл үзүүлэх, хариуцлагатай хэрэглээг сурталчлах, засаглалаа бэхжүүлэх, мөн хамт олныхоо өсөн дэвжих орчныг тэргүүнд тавин ажиллалаа.

06-р сарын 02. Бид өдөр тутмын түгээлтдээ ЦАХИЛГААН МАШИН нэвтрүүллээ.

АПУ ХК Тогтвортой хөгжлийн бодлогын хүрээнд өнөөдрөөс эхлэн салбартаа анх удаа түгээлтийн үйл ажиллагаандаа цахилгаан машиныг нэвтрүүллээ. Эдгээр машин нь хүлэмжийн хий ялгаруулдаггүй бөгөөд агаарын бохирдол, цаашлаад уур амьсгалын өөрчлөлтийн эсрэг АПУ ХК-ийн үе шаттай хэрэгжүүлж буй стратегийн нэгээхэн хэсэг юм.

Ирэх 5 жилийн хугацаанд түгээлтийн үйл ажиллагаандаа 30 хүртэлх тооны бүрэн цахилгаан машинаар парк шинэчлэлтээ хийхээр төлөвлөн ажиллаж байна. Цахилгаан машины дотор бүхээг дуу чимээ багатай тул түгээгч, жолооч нарт ядралт багатай хөдөлмөрийн орчныг бүрдүүлнэ.

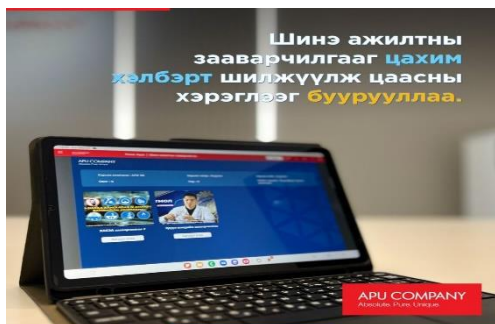

Тогтвортой хөгжлийн үндэсний чуулганд оролцов

АПУ ХК салбарын тогтвортой хөгжлийг хамтран бүтээх зорилгын хүрээнд бодитоор хэрэгжүүлсэн сайн туршлагуудаа 'Тогтвортой хөгжлийн үндэсний чуулган'-ы үеэр хуваалцаж, үйлдлээрээ нэгдэхийг бүх оролцогч талд уриаллаа.

Бид өөрийн ханган нийлүүлэх сүлжээнд нэмүү өртгийг жигд тарааж, малчид, тариаланчдын орлогыг өсгөх, цаашлаад орон нутгийн хөгжлийг хурдасгах, хот руу чиглэсэн шилжилт хөдөлгөөнийг сааруулах, импортыг орлох, экспортын боломжийг нээх зэрэг тогтолцооны өөрчлөлтүүдийг тогтвортой хөгжлийн бодлогын дагуу хийсээр байгааг бизнесийн салбарын сайн жишиг болгон үргэлжлүүлэн ажиллах юм.

10-р сарын 02.

АПУ компани ажилтнуудынхаа бүтээмжийг нэмэгдүүлэх чиглэлийн хүрээнд шинэ ажилтнууддаа компанийн Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, Мэдээллийн аюулгүй байдал, Эрүүл мэндийн зааварчилгааг цахимаар авах боломжийг бүрдүүллээ.

Байгууллагын дата дээрээ суурилсан энэхүү шинэчлэлтээр шинэ ажилтанд зааварчилгаа өгөх ажлыг нэг ажилтан 5 цаг зарцуулж, 10183 алхам алхаж, 2023 оны байдлаар 754 ширхэг цаасыг ашиглан авч ирсэн. Харин цахимаар авдаг болсноор ажлын 11 минутыг зарцуулан, цаасны хэрэглээг 0, байршлаасаа явах шаардлагагүй дэргэдээс зааварчилгаа авах боломжийг бий болголоо.

10-р сарын 30. Тогтвортой хөгжлийн асуудлуудад шийдэл олоход төвлөрсөн парламентын мэтгэлцээн

Оюуны хөгжлийн Гэрэгэ клуб 20 жилийн ойгоо угтаж Тогтвортой хөгжлийн асуудлуудад шийдэл олоход төвлөрсөн парламентын мэтгэлцээнийг зохион байгуулахад АПУ ХК дэмжин оролцлоо. Оролцогч багууд Улаанбаатар хотын хатуу хог хаягдлыг ангилан ялгаж, дахин ашиглах тогтолцоог төр болон хувийн хэвшил хамтран хөгжүүлэх, эдийн засгийн төвлөрлийг орон нутаг руу чиглүүлэх зэрэг чухал сэдвүүдээр мэтгэлцсэн. Залуусын дунд шийдэлд чиглэсэн хэлэлцүүлгийг дэмжих, дуу хоолойг өргөхөд бид идэвхитэй оролцсоор байх юм.

Зураг 7.

Нийт оролцогчдын зураг

3.1 Удирлага, зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

АПУ ХК-ийн Байгаль орчны дэд хэсэг нь Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, байгаль орчны (ХАБЭАБО) албанд харьяалагддаг ба байгалийн нөөцийн менежмент, түүний зохистой хэрэглээ, хог хягдлын менежмент, хүрээлэн буй орчинд нөлөөлж болзошгүй эрсдлийн менежмент, орчны хяналт шинжилгээ зэрэг чиглэлүүдэд үйл ажиллагаагаа явуулж Монгол Улсын Байгаль орчны багц хууль, холбогдох дүрэм журам, стандартуудын шаардлагуудыг ханган ажиллуулах зорилттойгоор ажиллаж байна. Түүнчлэн АПУ ХК нь 2011 оноос олон улсын ISO 14001 Байгаль орчны менежментийн тогтолцооны стандартыг нэвтрүүлэн амжилттай хэрэгжүүлсээр байна. 2020 оны БОМТ-ий хэрэгжилтийг шалгах ажлын хэсгээс гаргасан дүгнэлт, зөвлөмжийн дагуу дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн гүйцэтгэлээ.

Төлөвлөсөн арга хэмжээ 1
БОМТ-ний хэрэгжилтийг хангах, зохион байгуулах үүрэг бүхий дотоод хяналтын нэгжтэй байх

Ажлын гүйцэтгэл: Байгаль орчны менежментийн тогтолцооны хэрэгжилтийг сайжруулах ажлын хүрээнд үйлдвэрийн нэгж хэсгүүдэд байгаль орчны дэд багуудыг байгуулж, багийн гишүүдийг шинэчлэн үүрэг хариуцлагыг тодорхойлсон. Үүний үр дүнд компанийн ажилчдын идэвхи оролцоог нэмэгдүүлж, ажилчдын дундах байгаль орчны мэдлэг мэдээллийг нэмэгдүүлэн, зөв дадал зуршлыг суулгаж ажилтан бүрийн оролцоотойгоор байгууллагын байгаль орчны бодлогыг хамтдаа хэрэгжүүлж байна.

Environmental Team Organization		
<p>Team Leader</p> <ul style="list-style-type: none"> • БОМТ Менежмент ба байгаль орчны тогтолцоо байгуулах ажил • ISO 14001-ийг хэрэгжүүлэх ба хяналт • Байгаль, орчны хяналт, үнэмлэхүй • Ажлын зохицуулалт ба стандартчилал • БОМТ-ийг дотоод хяналт • Өргөтгөл ба өргөс • Байгаль, орчны нөхцөл, шинэ технологийн хэрэглээ <p>Ж. Нарин / System Implementation Officer</p>	<p>Team Lead Manager</p> <ul style="list-style-type: none"> • БОМТ Менежмент, үйлдвэр, үйлдвэр, үйлдвэр • Байгаль, орчны менежментийн үйлдвэр, үйлдвэр • Үйлдвэр, үйлдвэр ба үйлдвэр • Үйлдвэр, үйлдвэр ба үйлдвэр <p>О. Цэцэг / Senior SHE Manager</p>	<p>Team Leader</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дотоод болон гадаад харилцаа • Байгаль, орчны менежмент • Байгаль, орчны менежмент • Дотоод харилцаа ба үйлдвэр • Дотоод харилцаа ба үйлдвэр <p>Е. Дemberel / CA Manager</p>
<p>TPM Representative</p> <ul style="list-style-type: none"> • TPM Өргөтгөл • Байгаль, орчны менежмент • Байгаль, орчны менежмент • Байгаль, орчны менежмент • Байгаль, орчны менежмент <p>Н. Түвшинбаатар / Senior TPM Engineer</p>	<p>Utility Member</p> <ul style="list-style-type: none"> • Үйлдвэр, үйлдвэр ба үйлдвэр • Үйлдвэр, үйлдвэр ба үйлдвэр • Үйлдвэр, үйлдвэр ба үйлдвэр • Үйлдвэр, үйлдвэр ба үйлдвэр <p>У. Байсгалан / Utility Engineer</p>	<p>Utility Member</p> <ul style="list-style-type: none"> • Үйлдвэр, үйлдвэр ба үйлдвэр • Үйлдвэр, үйлдвэр ба үйлдвэр • Үйлдвэр, үйлдвэр ба үйлдвэр • Үйлдвэр, үйлдвэр ба үйлдвэр <p>Т. Амгаланбаатар / Senior Heating and Ventilation Engineer</p>
<p>Utility Member</p> <ul style="list-style-type: none"> • Үйлдвэр, үйлдвэр ба үйлдвэр • Үйлдвэр, үйлдвэр ба үйлдвэр • Үйлдвэр, үйлдвэр ба үйлдвэр • Үйлдвэр, үйлдвэр ба үйлдвэр <p>Б. Отгонбаяр / Safety Protection Engineer</p>	<p>Team Member</p> <ul style="list-style-type: none"> • TPM Менежмент • Байгаль, орчны менежмент <p>А. Тsendev / TPM Manager</p>	

Төлөвлөсөн арга хэмжээ 2

Онцгой байдлын ерөнхий газартай хамтран ажиллах гэрээ байгуулж гэнэтийн осол эрсдлийн талаар сургалт зохион байгуулах

Ажлын гүйцэтгэл: HEINEKEN -ийн амь насаа хамгаалах амлалтууд нь манай компанид ажилладаг бүх хүмүүст хамаатай аюулгүй ажиллагааны дүрмүүд юм. Эдгээр эрсдэлийг бууруулах хөтөлбөрөөр дэмжигддэг бөгөөд ноцтой хүний амь нас алдах ослоос урьдчилан сэргийлэх түлхүүр юм. 2023 онд бид амь насаа хамгаалах 12 амлалтыг бүрэн мөрдөн ажиллаж байна.

Гамшгийн эрсдэлийн үнэлгээг “Монголын галын инженер техникчдийн холбоо” ТББ-ААР 2023 онд хийлгэсэн. Гамшгийн эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээнүүдийн хүрээнд 2023 оны 1-р сарын 19-ний өдөр ОБЕГ 105-р ангид “Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх”, 6-р сарын 29-ний өдөр Гал унтраах 14-р ангитай хамтран “Галын аюул, онол практик”-ийн сургалтанд хамруулсан. “Хаан даатгал” болон “Монгол даатгал” компанитай ХАМТРАН үйлдвэрлэл, инженерингийн тоног төхөөрөмж, байгууламжуудад эрсдэлийн үнэлгээ хийлгэж, гарч болох эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнүүдийг авч байна.

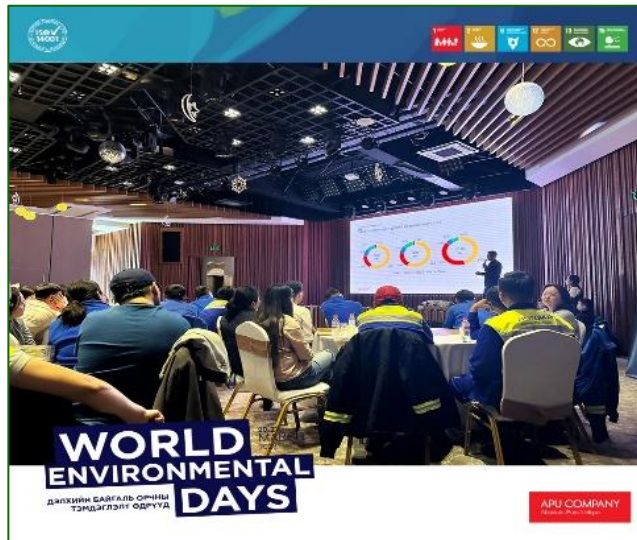
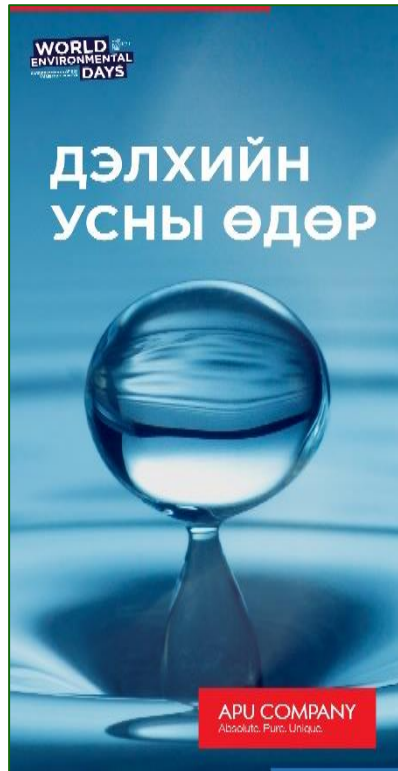
Төлөвлөсөн арга хэмжээ 3

Байгаль орчны тэмдэглэлт өдөрлөгүүд арга хэмжээг зохион байгуулах. “Эх дэлхийгээ хайрлаж, Усаа хэмнэе”

Ажлын гүйцэтгэл: АПУ ХК нь “Дэлхийн Усны өдөр” -ийг тохиолдуулан Эко Орчин ХХК, Мультипак ХХК, "Бичил нахиа", "Хаягдал хувцсаа үнэ цэнэ болгоё" төслийн багтай хамтран "Эх Дэлхийгээ Хайрлаж, Усаа хэмнэе!" өдөрлөгийг нийт компанийн ажилтнууддаа зориулан амжилттай зохион байгууллаа.

Өдөрлөгийн үеэр АПУ компани нь "Тогтвортой хөгжлийн зорилтууд"-д хүрэхийн төлөө цэвэр усны эх үүсвэрийг хайрлан хамгаалах, нөөцийг зүй зохистой ашиглах, хэмнэх, усыг дахин ашиглах үүднээс нэгж бүтээгдэхүүнд зарцуулагдах усны хэрэглээг бууруулахад чиглэсэн бодлогыг танилцуулж, сурталчлахаас гадна Монгол орны хүрээлэн буй орчны тулгамдсан асуудал ба гарц, Хөрсөн бүрхэвчийн суурь ойлголт, хөрсөн бүрхэвчийн эрүүл ахуйн түүний ач холбогдол, бохирдлоос урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар илтгэл, хэлэлцүүлэг хийж, танилцууллаа.

Зураг 8. “Эх дэлхийгээ хайрлаж, Усаа хэмнэе” байгаль орчны өдөрлөгийн зургууд

Төлөвлөсөн арга хэмжээ 4

Хог хаягдлын менежментийн гэрээ сунгуулах

Ажлын гүйцэтгэл: Хог хаягдлын менежментийн хүрээнд хамтран ажиллагч байгууллагуудтайгаа жил бүр гэрээг 1 жилийн хугацаатайгаар сунган ажилладаг билээ. Байнгын харилцагч түншлэлүүд болох Эко – орчин ХХК – тай энгийн хог хаягдлын менежментийн гэрээ, хаягдал гялгар уут шилжүүлэх гэрээг Мультипак ХХК, Түмэн эгшиг ХХК -тай химийн бодисын сав баглаа боодлын гэрээ, Элемент ХХК -тай эмнэлгийн аюултай хог хаягдлын гэрээг харилцан тохиролцож сунган баталсан. Мөн түүнчлэн хог хаягдлын дахин боловсруулах компаниудтай хамтын ажиллагаа тэлэн гэрээ хэлэлцээрийг хийсэн. Дэлгэрэнгүй мэдээллийг хог хаягдлын менежментийн арга хэмжээний биелэлтийн хэсгээс харна уу.

Төлөвлөсөн арга хэмжээ 4

Бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн технолог судлах, төслийн үйл ажиллагааг нэмэгдүүлэх

Ажлын гүйцэтгэл: АПУ ХК - ийн үйлдвэрийн хаягдал ус цэвэрлэх байгууламж барих төслийг 2025 оны 4-р улиралд ашиглалтанд оруулах төлөвлөгөөтэй байгаа бөгөөд төслийн хүрээнд дараах ажлуудыг хийж байна.

1. Төслийн ерөнхий концепт дизайн боловсруулахад зөвлөх үйлчилгээний Австралийн ВЕСА компанитай хамтран ажиллаж байна.
2. Төслийн хүрээнд АПУ ХК - ийн үйлдвэрүүд, АПУ Дэйри ХХК, АПУ Спиртийн үйлдвэрийн хаягдал усыг цуглуулах насос станцад төвлөрүүлэх өгөөд насос станцад цугласан хаягдал усыг цэвэрлэх байгууламж руу хүргэх 2,8км шугам хоолойн угсралтын ажлыг Нишин Илч ХХК болон Стандарт Хийт ХХК-нууд хийж гүйцэтгэж байна. Уг шугам нь газар дээгүүр 1,4км, газар доогуур 1,3км шугам татаж цэвэрлэх байгууламжтай холбох юм.
3. Барилга угсралт болон тоног төхөөрөмжийг нийлүүлэх тендерийн бичиг баримт боловсруулах ажил явагдаж байгаа бөгөөд зөвлөхөөр Легал Линк ХХК болон SD development ХХК компаниудтай хамтран ажиллаж байна.
4. Төсөл эхлэхийн өмнө Байгаль орчны ерөнхий үнэлгээг EHSM ХХК - аар хийлгэж байгаа бөгөөд барилгын талбайн инженер - геологийн судалгаа Soil Trade ХХК хийж гүйцэтгэж байна.

Төлөвлөсөн арга хэмжээ 5

Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд: Байгаль орчинд ээлдээ арга хэмжээ зохион байгуулах: Мод тарих аян, их цэвэрлэгээ гэх мэт

Ажлын гүйцэтгэл: АПУ ХК нь нийгмийн хариуцлагын хүрээнд дараах ажлуудыг хийж хэрэгжүүллээ.

1. “Тэрбум мод” төсөл

Нийслэлийн Байгаль Орчны газартай хамтран нийслэлийн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгжүүдэд байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд Монгол улсын Ерөнхийлөгчийн 2021 оны 58 дугаар зарлиг, Засгийн газрын 2021 оны 350 дугаар тогтоол, Нийслэлийн засаг даргын 2021 оны А/908 дугаар захирамжийн дагуу “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хэрэгжилтийг хангуулж ажиллахаар нийслэлийн нутаг дэвсгэрт нэгдсэн зохион байгуулалтаар шилмүүст мод тарих ажилд АПУ ХК компани нь 600 ширхэг шинэс мод тарихаар “НҮРИ” ХХК хамтран ажиллахаар гэрээг байгуулж ажиллалаа. /Хавсралтаар дэлгэргүй мэдээлэл тайлан, хамтын ажиллагааны гэрээ, албан бичгийг харна уу. /

2. “Хатан туул голоо хамтдаа цэвэрлэе” аян

АПУ ХК-ийн охин компани болох М Би Си Азия Пасифик ХХК-ийн хамт олон нийгмийн хариуцлагынхаа хүрээнд “Хатан Туул голоо хамтдаа цэвэрлэе” үйл ажиллагааг 2023 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдөр зохион байгуулж, Гачууртын эцсээс Монгол шилтгээн хүртэлх нийт 2.5 км Туул голын эргийн ай сав газрыг цэвэрлэлээ. Тус үйл ажиллагааг хог хаягдлыг багасгахад олон нийтийг уриалах, ажилтнуудын идэвх оролцоог нэмэгдүүлэх зорилготойгоор жил бүр зохион байгуулдаг бөгөөд нийт 42 ажилтан оролцож, 30 шуудай хог хаягдлыг цуглуулан Баянзүрх дүүргийн хот тохижилтын компанид хүлээлгэн өгсөн. Төслийн үйлдвэрлэл үйл ажиллагаанаас хүрээлэн буй орчинд нөлөөлж буй болон болзошгүй аливаа сөрөг нөлөөллийг бууруулах,

арилгах, урьдчилан сэргийлэхийн тулд дараах арга хэмжээнүүдийг төлөвлөн хэрэгжүүлж байна.

"НАРНЫ ХҮҮХДҮҮД-3" ЭКО НОГООН
ШИНЭ ЦЭЦЭРЛЭГИЙГ ДЭМЖИН
ХАМТРАН АЖИЛЛАА

3. *Нарны хүүхдүүд-3 эко ногоон шинэ цэцэрлэгийн барилгын хөрөнгө оруулалт*

АПУ ХК "Нарны хүүхдүүд-3" эко ногоон шинэ цэцэрлэгийн барилгын хөрөнгө бүрдүүлэх арга хэмжээг дэмжин хамтран ажиллаа. Энэхүү арга хэмжээ нь "Вэлүү сан"-гаас "Gobi Gallop Gala" нэртэйгээр зохион байгуулагддаг бөгөөд ийнхүү 10 дахь жилдээ амжилттай зохион байгуулагдлаа.

"Вэлүү сан" нь Нарны хүүхдүүд 1,2-р цэцэрлэгийг амжилттай бүтээн байгуулж 2013 оноос хойш тасралтгүй үйл ажиллагаагаа явуулж өдгөө 300 гаруй хүүхдүүдэд сургуулийн өмнөх боловсролыг олгож байна.

4. *"Хогийн Сайнаа" Зил-130 машинтай боллоо*

Хөвсгөл нуур орчимд цуглардаг эзэнгүй хог хаягдлыг 20 жилийн турш цэвэрлэж, ангилан ялгаж яваа "Хогийн Сайнаа" гэгддэг 'Хүн байгаль бүлэг'-ийн ахлагч Ж. Сайнбаяртай хамтран ажиллалаа. Тэрбээр "Овоонд өргөдөг мөнгөө Хөвсгөл нуурыг цэвэрлэх автомашин авахад зарцуулъя" хэмээн уриалж, хандивын аян эхлүүлсэн. Тэгвэл автомашин авахад шаардлагатай байсан 25 сая төгрөгийн 13 сая төгрөгийг "АПУ" ХК хандивлав. Ийнхүү иргэд, аж ахуй нэгжийн өгсөн хандиваар "Хогийн Сайнаа" "ЗИЛ-130" автомашинтай боллоо.

Агаарын чанарын сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд

1. Орчны тоосжилт үүсэх, Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнөөр тоосжилт үүсэх,
2. Нүүрсхүчлийн хий, хөргөлтийн бодис агаарт алдагдах, тэсэрч дэлбэрэхээс сэргийлэх,
3. Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнөөр агаарт түгээмэл тархалттай бохирдуулагч бодис (CO, NOx, SO2) ялгарах,
4. Химийн бодисын хадгалалтын явцад асгарч алдагдсан тохиолдолд хортой аюултай хий ялгарах

Жилийн туршид тогтмол хийн гүйцэтгэсэн ажлууд:

1. Үйлдвэрийн гадна орчныг хаврын улиралд тохижуулан зүлэгжүүлж, тогтмол цэвэрлэгээ арчилгааг хийсэн. Мөн дулааны улиралуудад саарал усаар мод, ногоон байгууламж болон ойр орчмыг услан цэвэр усны шууд хэрэглээг багасгаж түүнчлэн орчны тоосжилт үүсэхээс сэргийлэв.
2. Техник тоног төхөөрөмжийн аюулгүй ажиллагаа, бүрэн бүтэн байдлыг тогтмол хянан ханган ажиллаж хүрээнд Түүхий эд болон эцсийн бүтээгдэхүүний тээвэрлэлтэнд ашиглах машинг жил бүрийн тогтмол техникийн үзлэг оношилгоонд оруулан, агаар бохирдуулсаны төлбөрийг төлсөн. Нийт оншилгоонд 50 орчим тээвэрийн хэрэгслийг хамруулж үүнээс 15 гаруй том оворын тээврийн хэрэгслүүд Захиргааны зориулалтын 30-н суудлын машинг оншилгоод хамруулсан байна.
3. Химийн бодисын агуулахын өргөтгөлийг хийн гүйцэтгэж агуулах дотор болон гадна хяналтын камер болон хий илрүүлэгч суурин багаж байршуулахаар төлөвлөсөн байна.

Усны нөөцөд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд

1. Үйлдвэрийн хаягдал ус нь стандартын шаардлага хангахгүй байх
2. Төслийн хүрээнд усны нөөц ашиглах, хомсдох

Төлөвлөгөөний гүйцэтгэл: Өөрийн лабораторит сар бүр үйлдвэрийн хаягдал бохир усны шинжилгээг хийн гүйцэтгэж хүрээлэн буй орчинд нийлүүлэх цэвэрлэсэн бохир усны техникийн шаардлага MNS 4943 : 2015 стандартын үзүүлэлтүүдийг тогтмол хянаж байна. Мөн улирал бүр Ус сувгийн удирдах газрын лабораторит бохир усны дээжийг шинжлүүлэн баталгаажуулу тогтмол хяналтандаа байлгаж байна.

Усны нөөцийг хэмнэх, дахин ашигласан усны хэмжээ, хэрэглээг нэмэгдүүлэх зорилтын хүрээнд үйлдвэрийн цех бүрийн усны хэрэглээг нарийвчлан тооцон анализ хийж, тоног төхөөрөмж, шугам хоолойн алдагдлыг олж тодорхойлон инженерийн болон техникийн аргачилалаар шийдвэрлэн сайжруулах, шинэчлэх арга хэмжээүүдийг авч нэгж бүтээгдэхүүнд зарцуулагдах усны нормыг хамгийн боломжит бага хэмжээнд хүргэж өмнөх онтой харьцуулахад 20 гаруй хувиар усны хэрэглээгээ буурууллаа. Доор жишээ хийгдсэн ажлуудын харуулав.

Спиртийн үйлдвэр: Исгэлт, нэрлэг, хөргөлтийн хэсэгт саарал ус ашиглах цэг нэмж цэвэрлэгээнд ашиглаж байна.

Тээвэр түгээлтийн хэсэг: Ложистикийн хэсгийн ачилтын машин угаах цэгийг үйлдвэрээс хаягдаж буй саарал усаар хангаж байна.

Хөрсөн бүрхэвчид учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд

1. Үйлдвэрлэлийн болон ахуйн хатуу хог хаягдал ил задгай үүсэх, хаягдлыг зайлуулалгүй удааснаар хөрс бохирдох
2. Хөрсөн бүрхэвч элэгдэх, эвдрэх, зөөгдөх
3. Орчны сөрөг нөлөөллийг бууруулах

Жилийн туршид тогтмол хийн гүйцэтгэсэн ажлууд:

Тусгай зөвшөөрөл бүхий хог хаягдлын үйлчилгээ үзүүлэх, дахин боловсруулах устгах үйл ажиллагаатай байгууллагуудтай гэрээ хэлэлцээрийн дагуу ажиллаж үүссэн болон цугларсан хатуу ба аюултай хог хаягдлыг тухай бур ачуулан дахин боловсруулах болон устган зайлуулах арга хэмжээ рүү шилжүүлж байна. Хог хаягдлын төвлөрсөн цэгт ангилан ялгалтын дагуу хуримтлуулж холбогдох компаниуд руу нийлүүлдэг ба тогмол цэвэрлэгээ үйлчилгээ хийгддэг тул хөрсөн давхаргад нөлөөлөх шууд сөрөг нөлөөгүй. Үйлдвэрийн нийт ногоон байгууламж бүхий талбайг тогтмол тордон арчлан, усладаг. Машин техникийг тогтоосон тээврийн хэрэгслийн зам талбайгаар зорчуулдаг. Хог хаягдлын тухай хууль, Орчны бохирдлыг бууруулах ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх зорилтод ажил, тогтвортой хөгжлийн бодлого,

үлгэрлэн манлайлцгаая гэсэн үнэт зүйлсийн хүрээнд групп компанийн хэмжээнд ажлын байрны ариун цэвэр, эмх цэгц, тохижилт, үйлчилгээг сайжруулах зорилгоор барилгуудын гадна фасад угаалга, нийтийн эзэмшлийн зам талбайг цэвэрлэх, зай талбайг чөлөөлөх, ажлын байрны эмх цэгцийг сайжруулах ашиглалтгүй байгаа эд хогшлыг ангилан ялгах, ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх, ажлын байрны аюулгүй байдлыг хангах зорилготой Гүйцэтгэх захирлын А/77 тоот тушаалын дагуу “Цэвэр цэмцгэрээр үлгэрлэн манлайлцгаая” аяныг 2023 оны 5-р сарын 24-ны өдрөөс эхлэн 2 сарын хугацаатайгаар зохион байгууллаа.

Зураг 9. “Цэвэр цэмцгэрээр үлгэрлэн манлайлцгаая аяны зорилго, хүрэх үр дүн

Уг аяныг гүйцэтгэх захиралын тушаалын дагуу АПУ компанийн харъяа бүхий зургаан компаниуд дээр хэрэгжүүлж, ажлын орчин сайжирч, хамтын хүчээр цэвэр цэмцгэр, эмх цэгцтэй байдал 85 хувийн сайжирсан үр дүнтэйгээр биелэгдсэн бөгөөд цаашид жил бүр энэхүү компани ажлын хэрэгжүүлэх, шаардагдах зардлыг төсөвт тусгаж ажиллах юм.

Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд

Сөрөг нөлөөллөөс урьчдлан сэргийлэх, ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх

Төлөвлөгөөний гүйцэтгэл:

1. Үйлдвэрийн гадна орчинд жил бүр мод суулгацыг шинэчлэж зүлэгжүүлдэг.
2. “Цэвэр цэмцгэрээр үлгэрлэн манлайлцгаая” аяныг хүрээнд зам талбайн цэвэрлэгээг хийж, ногоон байгууламжийн арчилгааг хийж гүйцэтгэсэн.
3. “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөн амжилттай оролцож 500 ширхэг шинэс модыг тарьсан ба гэрээт ажлын ерөнхий тайланг хавсралтаас харна уу.

Зураг 10. Үйлдвэр орчмын ногоон байгууламж

Цахилгаан эрчим хүчний хэмнэлтийн арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд

Байгалийн нөөцийн хомсдол үүсэх

2023 онд цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээг бууруулах зорилтын хүрээнд эрчим хүчний баг байгуулагдан эрчим хүчний хэмнэлтийн хөтөлбөр болон эрчим хүчний аудитыг мэргэжлийн байгууллага болон “Дулаан техникийн шинэчлэлийн төв” ХХК амжилттай аудит хийлгэж тайланг гаргуулсан. Энэхүү ажлын хүрээнд уур ус, дулааны алдагдлыг тодорхойлох аудитыг үйлдвэрийн нэгж хэсгүүдэд хэсэгчилэн 2023 оны 9-р сараас хойш хийн гүйцэтгэлээ. Аудитын дараа үйлдвэр нэгж хэсгүүд үл тохиролын залруулгуудыг хийн гүйцэтгэж энэргийн алдагдлыг арилгаж хэрэглээний хэмнэлтийг хийж байна. Мөн уур, ус, дулаан,

цахилгааны зарцуулалт үйлдвэр хэсэг бүрээр тодорхойлон хянаж, их хэрэглээтэй нэгж хэсэг болон тоног төхөөрөмжийн хэрэглээг бууруулах, сайжруулах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэглэлээ. Доор жишээ хийгдсэн ажлуудын харуулав.

Эрчим хүчний аудитын хүрээнд үйлдвэр нэгж хэсгүүдэд нийт 10 орчим аудитыг хийн үйлдвэрүүд залруулах арга хэмжээг авч сайжруулж байна. Өмнөх оны энэ үетэй харьцуулахад дулааны хэрэглээ 17.3%, цахилгааны хэрэглээ 8.4% -иар тус тус буурсан байна.

Хэрэглээний өрчлөлт	Гүйцэтгэсэн ажлууд	Хэрэгсэл	Хэрэгсэлний өрчлөлт	Хэрэгсэлний өрчлөлт	Хэрэгсэлний өрчлөлт
1	1.1. 1-д бүтээгдээгүй байсан 1-д бүтээгдээгүй байсан 1-д бүтээгдээгүй байсан	1.1.1. 1-д бүтээгдээгүй байсан	1.1.1.1. 1-д бүтээгдээгүй байсан	1.1.1.1.1. 1-д бүтээгдээгүй байсан	1.1.1.1.1.1. 1-д бүтээгдээгүй байсан
2	2.1. 2-д бүтээгдээгүй байсан 2-д бүтээгдээгүй байсан 2-д бүтээгдээгүй байсан	2.1.1. 2-д бүтээгдээгүй байсан	2.1.1.1. 2-д бүтээгдээгүй байсан	2.1.1.1.1. 2-д бүтээгдээгүй байсан	2.1.1.1.1.1. 2-д бүтээгдээгүй байсан
3	3.1. 3-д бүтээгдээгүй байсан 3-д бүтээгдээгүй байсан 3-д бүтээгдээгүй байсан	3.1.1. 3-д бүтээгдээгүй байсан	3.1.1.1. 3-д бүтээгдээгүй байсан	3.1.1.1.1. 3-д бүтээгдээгүй байсан	3.1.1.1.1.1. 3-д бүтээгдээгүй байсан
4	4.1. 4-д бүтээгдээгүй байсан 4-д бүтээгдээгүй байсан 4-д бүтээгдээгүй байсан	4.1.1. 4-д бүтээгдээгүй байсан	4.1.1.1. 4-д бүтээгдээгүй байсан	4.1.1.1.1. 4-д бүтээгдээгүй байсан	4.1.1.1.1.1. 4-д бүтээгдээгүй байсан
5	5.1. 5-д бүтээгдээгүй байсан 5-д бүтээгдээгүй байсан 5-д бүтээгдээгүй байсан	5.1.1. 5-д бүтээгдээгүй байсан	5.1.1.1. 5-д бүтээгдээгүй байсан	5.1.1.1.1. 5-д бүтээгдээгүй байсан	5.1.1.1.1.1. 5-д бүтээгдээгүй байсан
6	6.1. 6-д бүтээгдээгүй байсан 6-д бүтээгдээгүй байсан 6-д бүтээгдээгүй байсан	6.1.1. 6-д бүтээгдээгүй байсан	6.1.1.1. 6-д бүтээгдээгүй байсан	6.1.1.1.1. 6-д бүтээгдээгүй байсан	6.1.1.1.1.1. 6-д бүтээгдээгүй байсан
7	7.1. 7-д бүтээгдээгүй байсан 7-д бүтээгдээгүй байсан 7-д бүтээгдээгүй байсан	7.1.1. 7-д бүтээгдээгүй байсан	7.1.1.1. 7-д бүтээгдээгүй байсан	7.1.1.1.1. 7-д бүтээгдээгүй байсан	7.1.1.1.1.1. 7-д бүтээгдээгүй байсан
8	8.1. 8-д бүтээгдээгүй байсан 8-д бүтээгдээгүй байсан 8-д бүтээгдээгүй байсан	8.1.1. 8-д бүтээгдээгүй байсан	8.1.1.1. 8-д бүтээгдээгүй байсан	8.1.1.1.1. 8-д бүтээгдээгүй байсан	8.1.1.1.1.1. 8-д бүтээгдээгүй байсан
9	9.1. 9-д бүтээгдээгүй байсан 9-д бүтээгдээгүй байсан 9-д бүтээгдээгүй байсан	9.1.1. 9-д бүтээгдээгүй байсан	9.1.1.1. 9-д бүтээгдээгүй байсан	9.1.1.1.1. 9-д бүтээгдээгүй байсан	9.1.1.1.1.1. 9-д бүтээгдээгүй байсан
10	10.1. 10-д бүтээгдээгүй байсан 10-д бүтээгдээгүй байсан 10-д бүтээгдээгүй байсан	10.1.1. 10-д бүтээгдээгүй байсан	10.1.1.1. 10-д бүтээгдээгүй байсан	10.1.1.1.1. 10-д бүтээгдээгүй байсан	10.1.1.1.1.1. 10-д бүтээгдээгүй байсан

Эрчим хүчний хэмнэлтийн төлөвлөгөөг нэгтгэн боловсруулж үйлдвэр нэгж хэсгүүдийн ажилд, технологич инженерүүд гүйцэтгэлийг биелүүлэн ажиллаж байна. Төлөвлөн хэрэгжүүлсэн ажилаас дурдвал Шар айрагийн үйлдвэр 2-н халуун усны бойлурын өмнө конденсацын усыг дахин ашиглаж урдчилсан халаалт явуулах систем шинээр татах, Спиртийн исгэлтийн CO2 угаасан усныг шахах насосыг автоматжуулах, Архи найрах цехэд бага оврын хийн компрессор авах, Инженерийн шугам сүлжээ, тоног төхөөрөмжийн өөрчлөлт, шинэчлэлтийг стандаржуулах гэх мэт ажлуудыг хийжээ.

Үйлдвэрийн цех хэсгийн гэрэлтүүлэгийг лед гэрлээр сольж тавьсан, мөн хөдөлгөөн мэдрэгчтэй гэрэл суурилуулсан.

3.3 Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Химийн бодисын хадгалалтад Монгол Улсын хууль, дүрэм журмууд болон компанийн дотоод журам болох химийн бодисын хяналтын тухай журмын дагуу хяналт тавин ажиллаж байна. Компанийн хэмжээнд нийт 233 нэр төрлийн химийн бодисыг төв лаборатори болон үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн угаалга цэвэрлэгээнд ашиглаж байна. Үйлдвэрийн технологи болон тоног төхөөрөмжийн угаалга цэвэрлэгээнд ашиглах бодисуудыг “Soruga” олон улсын компанийн бодисыг хэрэглэдэг ба лабораторийн хэрэгцээний химийн бодисуудыг дотоодын компаниудаас худалдан авдаг. Бодисуудын сав, баглаа боодол бүрэн бүтэн эсэхийг шалган тээвэрлэх бөгөөд бодисууд нь хоруу чанар багатай, тогтвортой шинж чанартай. Хадгалалтын хувьд химийн бодисуудыг “Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулах. Ерөнхий шаардлага. “MNS 6458:2014”- ийн шаардлага хангасан агуулахад хадгалах журмын дагуу ангилан, нэр хаяг, шошго, анхааруулах үг, тэмдэг тэмдэглэгээ, хор аюулын мэдээллийг байршуулан хадгалах тул санамсаргүй осол, эрсдлээс бусад тохиолдолд сөрөг нөлөө бага. Үйлдвэр үйл ажиллагааны хүрээнд ашиглаж буй бүх химийн бодисыг ХАЛМ-тай байлгаж бүртгэлжүүлэн ажиллаж байна. Бодисууд нь 25-200кг болон 20-200л-ийн хэмжээ шуудай, хуванцар савлагаатай.

№	Төлөвлөгдсөн ажил	Биелэлт
Тээвэрлэх		
1	Тээвэрлэлт хийж буй жолооч нарыг сургалтанд хамруулж, химийн бодисын хор аюул, аюулгүй ажиллагааны талаарх мэдлэг олгох	Химийн бодисын хор аюул, аюулгүй ажиллагааны талаарх сургалтанд хамрагдсан гэрээт компаний ажилчид тээвэрлэлтэд ажилладаг ба холбогдох үйлдвэрийн ажилчид химийн бодисын аюулгүй ажиллагааны сургалт болон АПУ ХК -ийн дотоодод мөрдөгдөх шинэчлэгдсэн химийн бодисын хяналтын тухай журмын танилцуулах сургалтанд хамрагдсан.
2	Химийн бодисыг тээвэрлэхдээ сав баглаа боодлын бүрэн бүтэн байдлыг ханадаг байх, асгарч алдагдсан тохиолдолд	Тээвэрлэлтийн гэрээт компаниудад Химийн бодисыг тээвэрлэхдээ сав баглаа боодлын бүрэн бүтэн байдлыг ханадаг байх, асгарч алдагдсан

	хураан авах саармагжуулах, хоргүйжүүлэх материал, гал унтраах багаж хэрэгслээр тээврийн хэрэгслийг тоноглох	тохиолдолд хураан авах саармагжуулах, хоргүйжүүлэх материал, гал унтраах багаж хэрэгслээр тээврийн хэрэгслийг тоноглох шаардлагыг тавин ажилладаг.
Хадгалах		
3	Химийн бодисуудыг битүүмжлэл сайтай хуурай, сэрүүн, агааржуулалт сайтай агуулахад бодисын хор аюулын мэдээлэлд заасны дагуу хадгалах	Химийн бодисын шинэ агуулахыг барин ашиглалтанд оруулсан ба агуулахад бодисын хор аюулын мэдээлэлд заасны дагуу химийн бодисууд хадгалагдаж байна.
4	Химийн бодисын агуулахыг стандартын дагуу тохижуулах, агуулахыг орчим ил гал гаргах, тамхи татахгүй байх	Шинэ химийн бодисын агуулахын стандартын дагуу тохижуулалт хийгдэж байгаа ба агуулахын орчим ил гал гаргах эрсдлээс сэргийлсэн галын дохиолол болон яаралтай үеийн галын аюулгүй байдлын тусламж байрлуулсан. Мөн зөвшөөрөгдсөн тамхи татах цэг агуулахын ойр орчим байрладаггүй.
5	Химийн бодис асгарч, алдагдах, ажиллагсад хордох, бэртэх, гэмтэх, галын аюулын үед бодисыг хураан авах сав, хүрз хоргүйжүүлэх саармагжуулах бодис урвалж, яаралтай тусламжийн эмийн сан, гал унтраах багаж хэрэгсэл бэлэн байлгах	Химийн бодисын агуулахад химийн бодис асгарч, алдагдах, ажиллагсад хордох, бэртэх, гэмтэх, галын аюулын үед бодисыг хураан авах сав, хүрз хоргүйжүүлэх саармагжуулах бодис урвалж, яаралтай тусламжийн эмийн сан, гал унтраах багаж хэрэгсэл бүрэн байршуулагдсан.
6	Болзошгүй эрсдэл тохиолдсон үед эрсдлийг бууруулах, арилгах арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай эрсдлийн сан үүсгэх, байнгын бэлэн байдалд байлгах	Компаний дотоод онцгой байдалд бэлэн байх, хариу арга хэмжээ авах журмаар зохицуулагдан байнгын бэлэн байдлыг ханган ажилладаг.
Эрсдэлд тохиолдсон үед авах арга хэмжээ		

7	Гал гарсан тохиолдолд гал унтраагуур, гал түймрийн голомтод ажиллагсдыг бүх биеийг хамгаалах хувцас, хэрэглэл, бээлий, хорт утааны багтай ажиллах нөхцлөөр хангах	Галын аюулын сан нь гал унтраагуур, гал аюулын хамгаалах хувцас, хэрэглэл, бээлий, хорт утааны баг зэргийг бэлтгэн байрлуулсан.
8	Химийн бодис асгарсан тохиолдолд химийн бодис хадгалах, зориулалтын саванд цуглуулах, шингээгч материал ашиглах, асгарсан талбайг сайтар цэвэрлэх, агааржуулах	Химийн бодисын агуулахад гэнэтийн үед химийн бодис асгарсан тохиолдолд химийн бодис цуглуулах, хадгалах зориулалтын сав, шингээгч материал зэргийг ханган байрлуулсан.
9	Нүд, арьс салст, амьсгал болон залгисан тохиолдолд зааврын дагуу арга хэмжээ авах, эмнэлгийн анхан тусламж үзүүлэх	Химийн бодисын агуулахад яаралтай үед хэрэглэх эмнэлгийн анхан тусламжийн сан болон нүдний зайлуур болон шүршүүр байршуулагдсан.
10	Ноцтой ослын үед аюулын бүс тогтоох, энэ талаар мэргэжлийн байгууллага (ОБЕГ, МХЕГ)-д нэн даруй мэдэгдэж орчны хяналт шинжилгээний талаар дүгнэлт гаргуулах, холбогдох арга хэмжээг шуурхай зохион байгуулах	ОБЕГ -ын гэнэтийн аюул ослын сургалтанд ажилчдыг хамруулдаг ба ноцтой аюул ослын үед хамтран ажиллахад бүрэн бэлтгэлтэй байдаг.

3.4 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

АПУ ХК нь хог хаягдлын менежментийг үйлдвэрлэлээс гарч буй бүх төрлийн хатуу хог хаягдлын хүрээнд хэрэгжүүлдэг ба хог хаягдлын хэмжээг бууруулах, ландфиллд хаягдах хаягдлыг багасгах, дахивар хог хаягдлаа эргүүлэн ашиглах, дахин боловсруулахад чиглэн ажиллаж байна. Хог хаягдлын 3R стратегийг үйлдвэр нэгж хэсгүүдэд хэрэгжүүлэн хог хаягдлын цэгүүдийг 5S зарчмын дагуу сайжруулан хог хаягдлын ангилан хаялтыг нэмэгдүүлж байна. Хог хаягдлын менежментийг үйлдвэрлэлээс гарч буй бүх төрлийн хатуу хог хаягдлын хүрээнд хэрэгжүүлдэг ба хог хаягдлын хэмжээг бууруулах, ландфиллд хаягдах хаягдлыг багасгах хүрээнд Шинэ Шил ХХК, Мултипак ХХК, Эко Орчин ХХК, Түмэн эгшиг ХХК-т хамтран ажиллаа. Энэ хүрээнд үйлдвэрлэлийн хог хаягдал гялгар уутыг Мултипак ХХК-д тус тус нийлүүлэн нүхэн жорлонгийн доторлогоо, барилгын дулаалгын хөөс хийхэд зориуллаа. Мөн үйлдвэрлэлээс гарч органик хог хаягдал болох улаан буудайн, арвайн соёолжийн үлдэгдлийг малчид фермерүүдэд хөрөнгө шаарыг малын тэжээлийн үйлдвэрт тогтол нийлүүлсээр байна.

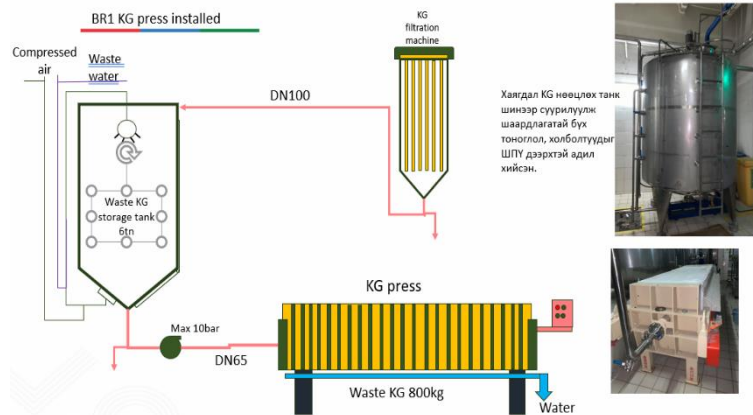

Хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгах боломжийг бүрдүүлэн, хогийн савнуудын хаягжилтыг шинэчлэн, үйлдвэр бүрт бүртгэлжүүлэн, төвлөрсөн хогийн цэгийг сайжруулсан. Мөн оффисын хог хаягдлыг ангилан ялгах боломжийг сайжруулан, хогийн савнуудыг стандартад нийцүүлэн шинэчлэн байрлуулсан. Үйлдвэр болон оффисын орчинд хог хаягдлыг дахивар, цаас, ахуйн болон аюултай хог хаягдал гэсэн 4 бүлэгт хуваан хог хаягдлыг ангилаж байна. Төвлөрсөн хогийн цэгээс энгийн хог хаягдлыг Эко орчин ХХК тээвэрлэн, дахин боловсруулах дахин ашиглах аж ахуйн нэгж хувь хүн байгууллагууд руу нийлүүлдэг. Дахин боловсруулагдахгүй хог хаягдлыг морингийн даваан хог хаягдлыг төв цэгт аваачдаг.

Бид хаягдал шилээ дахин ашиглах зорилгоор Шинэ Шил ХХК-тай хамтран ажиллах гэрээний дагуу одоогийн байдлаар 400 орчим тонн шилийг нийлүүлсээр байна. Хөөсөн шил үйлдвэрлэх туршилтыг анхлан явуулахад АПУ компанианаас гарч байгаа хаягдал шилний цахиур түүхий эдийн шаардлагыг бүрэн хангаж байсан тул ийнхүү эдийн засгийн эргэлтэнд оруулж эхэллээ. Хөөсөн шил нь импортыг

орлох бүтээгдэхүүн бөгөөд галд тэсвэртэй, цантахгүй, бат бөх, амархан зүсэгддэг зэрэг олон давуу талтай.

Үйлдвэрлэлээс гарах шингэн хаягдлын хувьд органик хог хаягдал болох улаан буудай, арвайн соёолж, хөрөнгийн үлдэгдэл, шар айраг шүүлтүүрийн материал кизелгүр гардаг. Улаан буудай, арвайн соёолж, хөрөнгийн үлдэгдлийг малчид фермерүүдэд, хаягдал хөрөнгө, шаарыг тэжээлийн үйлдвэр “Баялаг фийд” ХХК -д тогтмол гэрээ байгуулж нийлүүлж малын тэжээл уураг хийдэг.

BAYALAG FEED
TRADING AND MANUFACTURING

БАЯЛАГ ШИМ ТЭЖЭЭЛ

ӨДӨРТ ӨГӨХ ХЭМЖЭЭ
2.5-10 кг

ОРЦ НАЙРЛАГА

- Шатаахгүй, ямар ч хэвдэг
- Тархины: бүх төрлийн шатаах
- Ариуны: хоолой, халуун

БАЯЛАГ ШИМ ТЭЖЭЭЛ нь уураг, энерги өндөр, бүх төрлийн өвчин хүчлэг, язгархай, калцийн фосфор, эрдэс давс найрлаганд нь орсон хортойгүй тэжээл юм.

Уураг	18%
Энерги	2100 kcal/kg
Шатаах	10%
Тархи	17%
Ариу	14%
Малчид өндөр	0.2%
Эрдэс	0.2%
Давс	0.2%
Холбоо	0.2%

Утас: 976-7272 6818, 9904 6818
И-мэйл: baylagfeed@gmail.com

Харин шар айргийн шүүлтүүрийн материал болох кизельгүүр зэрэг гардаг ба дахин ашиглалтыг онцгой анхаарч ажиллаж байна. Тухайлбал өмнө нь бид шар айргийн шүүлтийн процесст оролцдог Кизельгургыг хаягдал усны шугамд хаядаг байсан бол одоо шүүх хатаах төхөөрөмж суурилуулан хатуу хог хаягдал болгон ашиглаж байна. Кизельгур нь байгалийн нэгдэл бөгөөд агрохими хүнд металлын шинжилгээгээр стандартын шаардлага хангадаг учир газар тариалангийн салбар болон зам барилгын салбарт бүрэн ашиглах боломжтой гэдэг эрдэм шинжилгээний судалгаан дээр үндэслэн судалгааны ажлыг “Ойм ногоон урлан ХХК” -тай хамтран эхлүүлсэн. Үйлдвэрлэлээс гарч байгаа нийт хог хаягдлын 9.8% хувийг эзэлдэг Кизельгурийн эдийн засгийн эргэлтэнд оруулах боломжийг бид ийнхүү судалсаар байна. Үүний хамгийн том ач холбогдол нь уур амьсгалын өөрчлөлт, хөрсний доройтол, цөлжилтийг бууруулах гадна хогийн цэгт очих хаягдлыг бууруулах үр нөлөөтэй юм.

Аюултай болон химийн хорт бодисын сав баглаа боодол, зайг дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагааны үйлдвэр Түмэн Эгшиг ХХК, эмнэлгийн аюултай хог хаягдлыг Элемент Мэдикал ХХК -д тус тус нийлүүлж байна. Хадгалалтын хувьд хог хаягдлын төвлөрсөн цэгт тусдаа аюулгүй байдлыг нь ханган хадгалдаг. Хаягдал химийн бодисын сав баглаа боодлын нэр хаяг, шошго, анхааруулах үг, тэмдэг тэмдэглэгээ, хор аюулын мэдээллийг байршуулан хадгалан санамсаргүй осол, эрсдлээс урьдчилан сэргийлэн ажилладаг.

Зураг 11. Аюултай хог хаягдлын сав баглаа боодлын ачилт

3.5 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт

№	Орчны хяналт шинжилгээний төрөл	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал
1	Агаар	Агаарын чанар- NO2, SO2, нийт тоосны агууламж	Нийт 4 цэгт: Үйлдвэрийн гадна ба дотор орчин -Үйлдвэрийн урд болон хойд хэсэгт, - Агуулахуудын дотор хэсэгт	Жилд нэг удаа	65,000	869,000	Ногоон Титэм ХХК-ийн итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлсэн.	MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4990:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ажлын байрны орчин зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
2	Дуу чимээ	Дуу чимээ - Дотоод орчны дуу шуугианы түвшин	Нийт 6 цэгт: Үйлдвэрийн цехүүдэд (Нэрийн архи савлах, ус ундаа савлах, найрлага бэлдэх, пиво савлах, архи савлах цех)	Жилд нэг удаа	10,000	60,000	Байгаль орчны Хэмжилзүйн төв лабораторид шинжлүүлсэн.	MNS 5002:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, Шуугианы норм, аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага
3	Ус	Төвлөрсөн ус хангамжийн усны чанарын шинжилгээ	Үйлдвэр тус бүрийн авч буй ус /12/	Сар бүр	800,000	9,600,000	АПУ төв лабораторид шинжлүүлсэн.	MNS 0900:2018 Ундны ус, эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ.

4	Бохир ус	Нийлүүлэх хаягдал усны шинжилгээ	Ариутгах татуургын шугамд орохын өмнөх хэсгээс эсвэл үйлдвэр тус бүрийн хаягдал ус гаргах хэсгээс	Улирал бүр	1,200,000	9,600,000	АПУ төв лабораторид шинжлэнэ. Мөн УСУГ -ын төв лабораторид жилд нэг удаа шинжлүүлсэн.	MNS6561:2015 Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал усанд тавигдах ерөнхий шаардлага
5	Хөрс	Хөрсний чанар - Хүнд металлууд	Нийт 4 цэгт: 1. Хог хаягдлын цэгийн орчимд, 2. Үйлдвэрийн ногоон байгууламж орчим, 3. Ауруг авто зогсоолын орчим, 4. Агуулахын байр орчим	Жилд нэг удаа	25,000	150,000	Эрдэс судлалын Хан Лаб лабораторид шинжлүүлсэн.	MNS 3298:1990 Байгаль хамгаалал. Хөрс. Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд, MNS 5850:2019 Хөрс бохирдуулагч бодис элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ

ДӨРӨВ. 2023 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ГҮЙЦЭТГЭХЭД ЗАРЦУУЛСАН ЗАРДЛЫН ЗАДАРГАА БҮДҮҮВЧ

№	Арга хэмжээний ангилал	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Хугацаа	Ажил хариуцагч	Зарцуулсан зардал (мян.төг)	Нэмэлт тайлбар
1	Удирдлага, зохион байгуулалт	БОМТ-ний хэрэгжилтийг хангах, зохион байгуулах үүрэг бүхий дотоод хяналтын нэгжтэй байх	I улирал	БО хариуцсан ажилтан	-	Цалин урамшууллын хэмжээ: Хөдөлмөрийн гэрээгээр зохицуулагдаж ажилтны үүрэг оролцоогоор цалин урамшуулал бодогдсон.
2		Байгаль орчны хуваарьт аудит хийлгэх	II улирал	Шар айраг үйлдвэрлэл	25,000	SGS ISO 14001 аудит
3		Онцгой байдлын ерөнхий газартай хамтран ажиллах гэрээ байгуулж осол эрсдлийн талаар сургалт зохион байгуулах	Жилийн туршид	ХАБЭАБО	-	Ажилчдын сургалтын зардал
4		Хог хаягдлын менежментийн талаарх сургалт зохион байгуулах	Жилийн туршид	БО хариуцсан ажилтан	-	Ажилчдын сургалтын зардал
5		Хог хаягдлын гэрээ сунгуулах	I, II улирал	БО хариуцсан ажилтан	-	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний зардалд тусгагдсан
6		Химийн бодисын агуулахын дүгнэлт МХЕГ -аар	I улирал	ХАБЭАБО	-	
7		Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд: Байгаль орчинд ээлтэй арга хэмжээ зохион байгуулах: Мод тарих аян, их цэвэрлэгээ гэх мэт	II, III улирал	ХАБЭАБО, БХГ, ЗХНГ	10,000	
				нийт	35,000	
8	Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Үйлдвэрийн гадна орчныг тохижуулах, зүлэгжүүлэх, тогтмол цэвэрлэж байх. Дулааны улиралуудад саарал усаар услах	4-10 саруудад	ЗХНГ	-	Ажилчдын цалин хөлсний зардал
9		Техник тоног төхөөрөмжийн аюулгүй ажиллагаа,	Жилийн турш	АТТА		Үйл ажиллагааны зардал

	бүрэн бүтэн байдлыг тогтмол хянан ханган ажиллах				
10	Түүхий эд болон эцсийн бүтээгдэхүүний тээвэрлэлтэнд ашиглах машинг жил бүрийн тогтмол техникийн үзлэг оношилгоонд оруулах, агаар бохирдуулсаны төлбөрийг төлөх	Жилд нэг удаа	АТТА	1,200	
11	Химийн бодисын агуулах дотор хяналтын камер болон хий илрүүлэгч суурин багаж байршуулах	Жилийн эхний хагаст	ХАБЭАБО	1,500	
12	Үйлдвэрийн хаягдал усны чанарын шинжилгээ хяналтыг тогтмол хийлгэх. Өөрийн лабораторит сар бүр хийхээс гадна холбогдох итгэмжлэл бүхий лабораториор шинжилгээ хийлгэн, дүгнэлт гаргуулах	Улирал бүр	ТАА	-	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсан
13	Үйлдвэрийн цех бүрийн усны хэрэглээг нарийвчлан тооцох, нэгж бүтээгдэхүүнд зарцуулагдах усны нормыг хамгийн боломжит бага хэмжээнд байлгах - Усны нөөцийг хэмнэх, дахин ашигласан усны хэмжээ, хэрэглээг нэмэгдүүлэх	Жилийн турш	Үйлдвэр нэгж хэсгүүд	59,000	
14	- Тусгай зөвшөөрөл бүхий байгууллагатай хатуу хог хаягдал шилжүүлэх устган зайлуулах гэрээ байгуулах, сунган ажиллах	Жилийн турш	ХАБЭАБО	-	хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан
15	- хатуу хог хаягдлыг ангилан ялгах боломжтой шаардлага хангасан хогийн төв цэгийг сайжруулах	II, III улирал	ХАБЭАБО, ТАА	8,000	
16	- хог хаягдлыг тогтмол хугацаанд шилжүүлэх	Жилийн турш	ЗХНГ	-	
17	Үйлдвэрийн нийт ногоон байгууламж бүхий талбайг тордон арчлах, услах, Машин техникийг тогтоосон зам талбайгаар явуулах	4-10 саруудад	ЗХНГ	-	

18		“Мод бид 2” төсөл: Ногоон соёлыг түгээх ажилчдын хашаанд мод тарих төслийн хүрээнд 300 м.кв тайлбайд мод тарин зүлэгжүүлэх	4 - 9 сар	БХГ	6,000,000	
19		Үйлдвэрийн ногоон байгууламжийн жил бүрийн арчилгаа, үйлчилгээ, тохижилтыг сайжруулах, ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх	3-10 сар	ЗХНГ	-	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний зардалд тусгагдсан
20		Эрчим хүчний хэмнэлтийг нэмэгдүүлэх	Жилийн турш	Үйлдвэр нэгж хэсгүүд	85,000	
				нийт	174,700	
21	Химийн бодисын эрсдэлийн менежмент		Жилийн турш	ХАБЭАБО, ХАБ, АТТА	15,000	
22	Хог хаягдлын менежмент	Ахуйн буюу энгийн хог хаягдал	Жилийн турш	ХАБЭАБО	430,000	
23		Аюултай хог хаягдал	Жилийн турш	ХАБЭАБО	12,000	
24		Эмнэлгийн хог хаягдал	Жилийн турш	ХАБЭАБО	2,000	
25		Дахивар хог хаягдал	Жилийн турш	ХАБЭАБО	5,000	
26		Шингэн хаягдал	Жилийн турш	ХАБЭАБО	110,000	
27		Лонхны хаягдал	Жилийн турш	ХАБЭАБО	6,500	
					Нийт	580,500
28	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	Агаарын чанар- NO2, SO2, нийт тоосны агууламж	Жилд нэг удаа	ХАБЭАБО	300	
29		Дуу чимээ - Дотоод орчны дуу шуугианы түвшин	Жилд нэг удаа	ХАБЭАБО	60	
30		Төвлөрсөн ус хангамжийн усны чанарын шинжилгээ	Сар бүр	ХАБЭАБО	9,600	
31		Нийлүүлэх хаягдал усны шинжилгээ	Улирал бүр	ХАБЭАБО	9,600	
32		Хөрсний чанар - Хүнд металлууд	Жилд нэг удаа	ХАБЭАБО	320	
				Нийт	19,880	
Тодорхойлох боломжтой нийт					815,080	

ТАВ. ДҮГНЭЛТ

АПУ ХК нь байгуулагдсан цагаасаа эхлэн Монгол Улсын хүнсний үйлдвэрлэлийн түүхийг бичилцэж ирсэн бөгөөд өнгөрсөн 97 жилийн хугацаанд явуулсан бодлого, үйл ажиллагаа, бүтээн байгуулалт болон олсон ололт, гаргасан амжилтаараа ямагт салбартаа тэргүүлж ирсэн. Үйлдвэрлэл, үйл ажиллагаагаа түүний нөлөө нь байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөлгүй ээлтэй байлгах, байгалийн нөөцийг зөв зохистой хэрэглэх, байгаль орчинд үлдээх ул мөрөө бага байлгах зорилгоор 2011 оноос Байгаль орчинд ээлтэй үйлдвэрлэлийн менежментийн тогтолцоо ISO14001 стандартыг хэрэгжүүлэн, бүтээгдэхүүн бүрийг олон улсын стандартад нийцүүлэх зорилтын хүрээнд хүнсний аюулгүй байдлын менежментийн тогтолцоо ISO22000, Чанарын менежментийн тогтолцооны стандарт ISO9001:2015 стандартуудыг үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлж чанар, бүтээмж, менежментээ ямагт сайжруулан ажиллаж байна. Мөн аюулгүй ажиллагааг хангах зорилгоор Хейнекен компанийн хэрэгжүүлдэг “Safety First” буюу “Амь насаа хамгаалах 12 дүрэм” -ийг баримтлан ажилладаг.

ТОГТВОРТОЙ
ХӨГЖИЛ

Байгаль орчны менежмент нь АПУ компанийн үйл ажиллагааны салшгүй нэг хэсэг байх ба дараахь зарчмуудыг баримтлана. Бүхий л үйлдвэр үйл ажиллагааны туршид байгаль орчны сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, аюултай материал, ус, эрчим хүч болон бусад байгалийн нөөцийн хэрэглээг хэмнэх, хог хаягдлын хэмжээг багасгах, хаягдлыг дахин боловсруулах, дахин ашиглах боломжийг нэмэгдүүлэхэд чиглэн ажиллаж байна. АПУ ХК-ний 2023 оны стратеги зорилтуудын нэг болох “Brewing Better World” буюу “Сайхан дэлхийг цогцлооё” стратегийн хүрээнд байгаль орчинд чиглэсэн төсөл, хөтөлбөрүүдийг төлөвлөн “Шилээ дахин амьдруулъя”, “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөнд зэрэг байгаль орчны төсөл хөтөлбөрүүд амжилттай хэрэгжүүлсээр байна.

Хууль зүйн сайдын 2016 оны
А/204 дүгээр тушаалаар батлав.

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ
000165753

2005.10.12

/ Бүртгэсэн он, сар, өдөр /

9010001005

/ Хувийн хэргийн дугаар /

2702673

/ Регистрийн дугаар /

АПУ

Хувьцаат компани

/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Дүрэм

/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

Тогтоол

15

1992.02.13

/ шийдвэрийн нэр /

/ дугаар /

/ он, сар, өдөр /

1101

/ код /

Архины үйлдвэрлэл /2016.04.13 - 2019.04.13/

/ Үндсэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл /

1104

Ундаа, ус, жүүс үйлдвэрлэх

4610

Гадаад худалдаа

4669

Хүнс барааны бөөний болон жижиглэн худалаа

7220

Төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх

1103

Шар айрагны үйлдвэрлэл /2016.04.13 - 2019.04.13/

1102

Спиртийн үйлдвэрлэл /хугацаа 2018.01.03 - 2021.01.03/

7020

Менежментийн зөвлөгөө өгөх

1050

Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл

/ код /

/ Туслах эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл /

Хугацаагүй

/ хугацаа /

3246

/ гишүүдийн тоо /

106,418.2

/ өөрийн хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /

Улаанбаатар, Хан-Уул, 2-р хороо, чингисийн өргөн чөлөө, 14, Өөрийн байр, Утас1: 343063, Утас2: , Факс: /976-11/343063

/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /

Оюуны өмч, улсын бүртгэлийн
ерөнхий газар Хуулийн этгээдийн
бүртгэлийн газар

/ бүртгэсэн байгууллагын нэр /

Гэрчилгээ дахин олгосон 2018 он 5 сар 14 өдөр

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл

Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	Цэвээнжав овогтой Эрдэнэбилэг-г Гүйцэтгэх захирал-р томилсныг бүртгэв.	2009.01.15	Ч.Гэрэлцэцэг
2	Дахин гэрчилгээ олгов.	2018.05.14	Ч.Балдэлгэр
3.	2220 Ахуйн хог хаягдлаас хоёрдогч түүхий эд, материал гарган авах Дүрмийг шинэчлэн бүртгэв.	2019.05.28	С.Мөнхсанчир
4	1103 Шар айрагны үйлдвэрлэл /2019.04.14 - 2022.04.14/ эрхлэх үйл ажиллагаа шинээр бүртгэв. 1101 Архины үйлдвэрлэл /2019.04.14 - 2022.04.14/ эрхлэх үйл ажиллагаа шинээр бүртгэв.	2019.06.13	Д.Чулуунтуяа
5	5618126 тоот регистрийн дугаартай Натур-Агро ХХК-ийг нэгтгэснийг бүртгэв.	2019.08.23	Ж.Нямдорж
6	Эцсийн өмчлөгч бүртгэв.	2020.09.28	О.Өлзийбат

Эгэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцаж а хүлээж энэ. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчин үй.

МОНГОЛ УЛС

АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН
ГАЗАР ЭЗЭМШИХ ЭРХИЙН
ГЭРЧИЛГЭЭ

Дугаар 000012629

АПУ-ХК / 2702673 /-д
(аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр) (регистрийн дугаар)

Нийслэлийн Засаг даргын /-ын 20 17 оны 07 сарь 06 өдөр /1532/ тоот
(захирамж) (баг, хороо)

шийдвэрийг үндэслэн Улаанбаатар Хан-Уул /15-р хороо/ хаягт
(адрес, талбай) (сүм, бүрэг) (баг, хороо)

байрлах, нэгж талбарын 1780700124 дугаар бүхий 48270.0 м.кв /га/ газрыг
Үйлдвэрлэл 14.827/ зориулалтаар

15 жилийн хугацаатай эзэмшүүлж, эрхийн улсын бүртгэлийн Э-2206000805 дугаарт бүртгэж гэрчилгээ олгов.

ГАЗРЫН АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН
БАЙГУУЛЛАГА / АЛБАН ТУШААЛТАН

ТАМГА / ТЭМДЭГ

НИЙСЛЭЛИЙН ГАЗАР ЗОХИОН
БАЙГУУЛАЛТЫН АЛБАНЫ ДАРГА
А.Энхманлай

20 оны сарын өдөр
19 9 28

MNSPC

Нийслэлийн Газар зохион байгуулалтын алба

Нэгж талбарын дугаар: 1780700124 Эрхийн төрөл: эзэмших

Регистрийн дугаар: 2702673 Хуулийн этгээдийн нэр: АПУ-ХК Эрдэнэбилэг

ХАЯГ: Аймаг/Хот-Улаанбаатар
Гудамж: Үйлдвэр /17040/, Чингисийн өргөн чөлөө

Сум/Дүүрэг: Хан-Уул
Тоот:

Баг/Хороо: 15-хороо

Кадастрын муж: 700

Огноогий байдлын ерөнхий газрын даргын
2021 оны 07 дугаар сарын 07 ны өдрийн
А/150 дугаар тушаалын 2 дугаар хэсгээр

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар 0001609

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: **"АПУ" ХК**

Хаяг: **ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН 2 ДУГААР ХОРОО**

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл:

"ШИНГЭН ХҮНСНИЙ ҮЙЛДВЭР"

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног тохооромж, /гал унтраах автомат болон
дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багаж хэрэгсэл,
бодис материал тэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
/Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3, 19 дүгээр зүйлийн 19.2/

Олгосон 2021 он 11 сар 25 өдөр

Хүчинтэй хугацаа: 2022 он 11 сар 25 өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон:

ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН дарга ХУРАНДАА аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/ цолтой **Д.БАТ-ЭРДЭНЭ**

Дүгнэлт гаргасан:

ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч А/Х цолтой **Ц.БАРСХҮҮ**

НОГООН ТИТЭМ ХХК
Хан-Уул дүүрэг, 3-р хороо,
Сан-Констракшн ХХК байр, 222 тоот.
Утас: 70005432

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ТАЙЛАН
TEST REPORT OF LABORATORY

Ажлын дугаар /Registration number/ : 230631

Сорилтын төрөл /The type of test/ : Агаар Air

Захиалагчийн мэдээлэл : АПУ ХК 89374400 Nergui.j@apu.mn

/The name of customer's request for analysis/

Түүвэр дээжийн мэдээлэл /Sample details/ : Апу ХК-н хүсэлтээр УБ, ХУД, 19-р хороонд байрлах тус үйлдвэрийн гадаад орчноос агаарын сорьц цуглуулсан.

Түүвэр дээж цуглуулсан цэгийн тоо /Number of sampling point/ : 2

Түүвэр дээжийн тоо /Number of sample/ : 6

Сорьц цуглуулсан арга /Sampling method/ : MNS 3384:1982

Түүвэр дээж цуглуулсан хүн /Sample is collected by/ : Б.Багтуяа, Г.Хулан

Түүвэр дээж цуглуулсан огноо <i>Date of collected</i>	Лабораторид хүлээн авсан огноо <i>Date of receipt</i>	Сорилт эхэлсэн огноо <i>Date of test started</i>	Сорилт дууссан огноо <i>Date of test completion</i>	Хэвлэсэн огноо <i>Date of issue of the report</i>
2023-06-22	2023-06-22	2023-06-23	2023-06-26	2023-06-26

Сорилтын дүн <i>Test report</i>				
Түүвэр дээжийн дугаар <i>Sample number</i>	Тодорхойлох үзүүлэлт <i>Test parameter</i>	Сорилтын аргын стандарт <i>Method of analysis</i>	Сорилтын дүн, хэмжих нэгж <i>Test results, unit</i>	Байршил <i>Collected location</i>
7848	Азотын давхар исэл <i>NO2</i>	MNS ISO 6768:2005	15.81 мкг/м³ <i>µg/m³</i>	Архины үйлдвэрийн гадна /47.8975916, 106.9047832/
7849	Азотын давхар исэл <i>NO2</i>	MNS ISO 6768:2005	24.61 мкг/м³ <i>µg/m³</i>	Будиа хүлээн авах хэсгийн гадаад /47.8987274, 106.9030794/
7850	Хүхэрлэг хий <i>Sulfur dioxide SO2</i>	ISO 6767:1990	68.07 мкг/м³ <i>µg/m³</i>	Архины үйлдвэрийн гадна /47.8975916, 106.9047832/
7851	Хүхэрлэг хий <i>Sulfur dioxide SO2</i>	ISO 6767:1990	212.89 мкг/м³ <i>µg/m³</i>	Будиа хүлээн авах хэсгийн гадаад /47.8987274, 106.9030794/

Лабораторийн дотоод хяналт <i>Quality control</i>			
№	Нэгдлийн нэр <i>Test parameter</i>	Стандарт уусмалын агуулга <i>Reference concentration</i>	Сорилтын утга, хэмжих нэгж <i>Test results, unit</i>
1	Азотын давхар исэл <i>NO2</i>	0.600	0.605 мкг/мл <i>µg/ml</i>
2	Хүхэрлэг хий <i>Sulfur dioxide SO2</i>	16.011	16.235 мкг <i>µg</i>

Лавлагаа мэдээлэл: Зөвшөөрөгдөх хэмжээ <i>Reference</i>			
Азотын давхар исэл	MNS 4585:2016	20 минутын дундаж	200.0мкг/м³
Хүхэрлэг хий	MNS 4585:2016	20 минутын дундаж	450.0мкг/м³

6/26/23, 3:15 PM

Green-Crown LIMS v1.0

Саяал тайлбар:

Opinions and interpretation

ГҮЙЦЭТГЭСЭН: ХИМИЧ :

Analysed by:

ХЯНАСАН: ХИМИЧ :

Reviewed by:

БАТАЛСАН: ЕРӨНХИЙ МЕНЕЖЕР:

Approved by

/Г.ХУЛАН/

/Б.БАТТУЯА/

/АЛТАНГАДАС/

гарын үсэг/signature/

Энэхүү сорилтын дүн нь сорилт хийсэн тухайн сорьцонд хамаарах бөгөөд зөвхөн эх хувь хүчинтэй. Сорьц цуглуулалт, тээвэрлэлттэй холбоотой захиалагчаас ирүүлсэн аливаа мэдээлэлд хариуцлага хүлээхгүй болно.

**“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК
ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ**

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 23/06-22/3

Захиалагч: “АПУ” ХК
Дээж авсан цэг: “АПУ” ХК
Сорьц авсан огноо: 2023 оны 06 сар 19 өдөр
Шинжилгээ хийсэн огноо: 06 сарын 22

1. ХӨРСНИЙ ХИМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

№	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/100г	Солилцох сууриуд, мг-экв/100 г		Шим тэгжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
Дээж 1											
1	0-20	8.23	0.069	0.169	3.75	0.96	0.64	26	11	7.7	31

2. ХӨРСНИЙ МЕХАНИК БҮРЭЛДЭХҮҮН

№	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм					
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001
Дээж 1							
1	0-20	12.8	43.7	21.6	8.4	8.2	5.3

3. ХӨРСНИЙ ЭРҮҮЛ АХУЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН. ИГР ХӨРСӨНД

№	Дээжний дугаар	Нянгийн тоо MNS6341:2012	Гэдэсний савханцрын титр (E.coli) MNS 5367:2004		Анаэробын (C.l.perfringens) MNS 6341:2012	
		Шинжилгээний хариу	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг
1	Дээж 1	5.3*10 ⁵	1	1	0.1<	1

4. ХӨРСНИЙ ХҮНД МЕТАЛЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Дээж авсан газар, Газар зүйн байршил	Дээж авсан гүн, см	Cr	Pb	Cd	Zn	Cu	Ni
		мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг
Дээж 1		44.5	21.0	0.0	76.4	42.2	15.1
Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ, MNS 5850:2019							
Элсэрхэг хөрс		60	50	1	100	60	60
Шавранцар хөрс		100	70	1.5	150	80	100
Шаварлаг хөрс		150	100	3	300	100	150

*Харгалзах түвшин * Жгв: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн үзэсний дээжэнд хамаарна

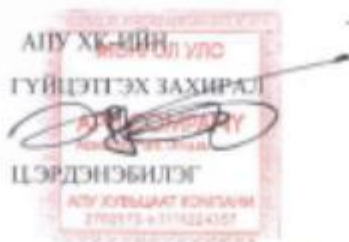
ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРГЫН СТАНДАРТУУД : (Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүд MNS3310:1991, MNS ISO10390, хөрсний механик бүрэлдэхүүн MNS6824:2020, Эрүүл Ахуйн Шинжилгээний Стандарт MNS 3297:2019, Хүнд металлуудыг -хаан дарсанд атом шингээлийн спектрометрээр MNS ISO 11466:2007)

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН: ХУУЛАНЦЭЦЭГ, ДЭНХЧИМЭГ ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд профессор

2023 ОНЫ 06 САРЫН 22 3

**ХОГ, ХАЯГДАЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН
ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ**

2023 оны 01-р сарын 01-ний өдөр № **20230035** Улаанбаатар хот

Энэхүү “Хог, хаягдалын менежментийн үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ” (Цаашид “Гэрээ” гэх)-г нэг талас Улаанбаатар хот, БГД 5-р хороо, ажилчны гудамж 80/1 тоот хаягт орших, “Эко орчин” ХХК /РД:5434459/, цаашид “Гүйцэтгэгч” гэх/, түүнийг төлөөлж Гүйцэтгэх захирал ажилтай О.Есөнтөмөр, нөгөө талас Хан-Уул дүүрэг, 3-р хороо, үйлдвэрийн гудамж, өвөрийн байранд байрлах, “АПУ” ХК /РД:2702673/, цаашид Захиалагч гэх/, түүнийг төлөөлж Захирагч, хүний нөөц эрхэлсэн захирал Ж.Ичинхорлоо нар нь Монгол улсын Иргэний хуулийг удирдлага болгон дараах нөхцөлөөр харьцан тохиролцож байгуулав.

НЭР ТОМЬЁО

Энгийн хог хаягдал: Дахин боловсруулах боломжгүй хог хаягдал. Үүнд хэнийн хорт хаягдал орохгүй болно.

Дахивар хог хаягдал: Улаанбаатар хотод дахин тухайн хог хаягдлыг дахин боловсруулах үйлдвэр ажиллаж байгаа болон Улаанбаатарт тухайн хогийг худалдан авах эрэлт байгаа тийм хог хаягдлыг хэлнэ. Үүнд хэнийн хог хаягдал орохгүй болно. Хавсралт №2-оор энэхүү гэрээний Дахивар хогийн жагсаалтыг батлав.

ХУТ: Хаягдалын Удирлагын Төв (Гүйцэтгэгчийн Дахивар хог хадгалах борлуулах зориулалтын талбай)

НЭГ, НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

- 1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Гүйцэтгэгч тал нь Захиалагч талын Хог, хаягдалын менежментийг хариуцан ажиллах, Гүйцэтгэгч тал Захиалагчид энэхүү гэрээнд заасан үйлчилгээний төлбөрийг төлөхтэй холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2. Гэрээний 1.1-д заасан “Хог, хаягдалын менежментийг хариуцан ажиллах” гэдэгт дараах ажил үйлчилгээг багтаан ойлгоно. Үүнд:
  - 1.2.1. Захиалагчийн ангилсан Энгийн хог хаягдлыг Нийслэлийн заасан хогын нэгрүү тээвэрлэх
  - 1.2.2. Захиалагчийн ангилсан Дахивар хог хаягдлыг Гүйцэтгэгчийн ХУТ-с хүртэл тээвэрлэх
  - 1.2.3. ХУТ-д тээвэрлэгдсэн дахивар хог хаягдлыг Хаягдал дахин боловсруулах үйлдвэрүүдэд худалдан борлуулах
  - 1.2.4. Худалдан авалт хойшлогдсон дахивар хог хаягдлыг ХУТ-д хадгалах
  - 1.2.5. Энгийн болон Дахивар хог хаягдалын менежментийн тайллыг Захиалагчид сар бүр тайлагнаха.

УБ-2

Монгол Улсын Засгийн газрын
2004 оны 20 дугаар тогтоолоор батлав.

МОНГОЛ УЛС
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

000006357

2010.12.21
/Бүртгэсэн он, сар, өдөр/

9011262128
/Улсын бүртгэлийн дугаар/

5434459
/Реестрийн дугаар/

Эко-Орчин
/Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр/

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани

Дүрэм
/Үүсгэн байгуулах баримт бичиг/

Шийдвэр
/Шийдвэрийн нэр/

01
/Дугаар/

2010.10.28
оц, сар, өдөр

511001
/код/

Гадаад худалдаа
/Үндсэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/

/код/

/Туслах эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/

Хугацаагүй
хугацаа

1
/шилүүдийн тоо/

1,000.0
/өөрийн хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр/

Хан-Уул, 2-р хороо, Чингэсийн өргөн чөлөө, Баттрайд ХХК-ийн - байр, утас1-99110389, утас2-, факс:

/хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг/

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын
Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн газар
/Бүртгэсэн байгууллагын нэр/

Хуудас 7/1

ЭМНЭЛЭГ, ЛАБОРАТОРИЙН АЮУЛТАЙ БОЛОН ЭРСДЭЛТЭЙ ХОГ ХАЯГДЛЫГ ТЭЭВЭРЛЭХ, ХАЛДВАРГҮЙЖҮҮЛЭХ, УСТГАХ, АЮУЛГҮЙ БОЛГОХ АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ

2022 оны 01 сарын 01-ний өдөр

№22/Х-01

Улаанбаатар хот

20220766

Энэхүү ажил гүйцэтгэх гэрээг /цаашид "Гэрээ" гэх/ Монгол Улсын Иргэний хуулийн 343-358 дугаар зүйл болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг үндэслэн,

Нэг талаас, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан 9010001005 улсын бүртгэлийн дугаартай, 2702673 регистрийн дугаартай "АПУ" ХК, /цаашид "Захиалагч тал" гэх/ түүнийг төлөөлж төлөөлж худалдан авалт хариуцсан менежер албан тушаалтай **Д. Отгонтуяа**,

Нөгөө талаас, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан 9011327098 улсын бүртгэлийн дугаартай, 5554861 регистрийн дугаартай ЭЛЕМЕНТ МЕДИКАЛ ХХК, /цаашид "Гүйцэтгэгч тал", хамтад нь "Талууд" гэх/ түүнийг төлөөлж Нягтлан бодогч албан тушаалтай Б.Загир талууд дараах нөхцлөөр харилцан тохиролцож байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Энэхүү гэрээний зорилго нь Захиалагч талын даалгаснаар гүйцэтгэгч тал нь эмнэлэг болон лабораторийн гарч байгаа аюултай болон эрсдэлтэй хог хаягдлыг гэрээнд заасан хугацаанд ачиж тээвэрлэх, халдваргүйжүүлж устгах ажлыг /цаашид "Гэрээт ажил" гэх/ Гүйцэтгэгч тал холбогдох стандартын дагуу чанарын болон мэргэжлийн өндөр түвшинд хийж гүйцэтгэхтэй холбогдон үүсэх харилцаа, түүнтэй холбоотой талуудын эрх, үүрэг, хариуцлагын асуудлыг зохицуулахад оршино.
- 1.2 Гүйцэтгэгч тал нь Захиалагч талын даалгасны дагуу өөрийн техник технологи, тоног төхөөрөмжийг ашиглан гэрээний зүйлийг чанартай гүйцэтгэн Захиалагч талын өмчлөлд шилжүүлж, Захиалагч тал нь гүйцэтгэсэн Гэрээт ажлыг хүлээн авч, төлбөрийг гэрээгээр тохиролцсон хэлбэр, хугацаанд төлнө.
- 1.3 Энэхүү гэрээний хавсралтууд нь гэрээний салшгүй хэсэг бөгөөд дараах бичиг баримтуудыг хавсаргав.
  - 1.3.1 Хавсралт 1. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар
  - 1.3.2 Хавсралт 3. Аюулт хог хаягдал ачиж устгах тусгай хуулбар

Хоёр. Гэрээний хугацаа

- 2.1 Энэхүү гэрээ нь талууд гэрээнд гарын үсэг зуран, тамга дарсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болох бөгөөд тухайн өдрөөс 2023 оны 12-р сарын 31-ны өдрийг дуустал хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.

Энэхүү гэрээг шүүд буюу шүүд бусгаар, аливаа арга, хэлбэрээр олшруулахыг хоригломо.

Хуулийн алба боловсруулав.

Алтангэрэл
Бямбажаргал

Digitally signed by Amarsaik
Bambajargal
Date: 2022.07.04 11:38:77
+0800

**ХАЯГДАЛ ГЯЛГАР УУТ ШИЛЖҮҮЛЭХ БОЛОН
ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ**

2023 оны 01 сарын 16-ны/ний өдөр

№ **20230040**

Улаанбаатар хот

Энэхүү хаягдал гялгар уут гялгар уутжуулах болон хамтран ажиллах гэрээг /цаашид "Гэрээ" гэх/ Монгол Улсын Иргэний хуулийн 343-358 дугаар зүйл болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг үндэслэн,

Нэг талаас, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан 9010001005 улсын бүртгэлийн дугаартай, 2702673 регистрийн дугаартай "АПУ" ХК, /цаашид "Шилжүүлэгч" тал гэх/ түүнийг төлөөлж ХАБЗАБО менежер албан тушаалтай О. Төрбат

Нөгөө талаас, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан 9011823274 улсын бүртгэлийн дугаартай, 6643728 регистрийн дугаартай "МУЛТИПАК" ХХК, /цаашид "Хүлээн авагч" тал, хамтад нь "Талууд" гэх/ түүнийг төлөөлж Үйлдвэр удирдлагын газрын захирал Д.Дагдандов талууд дараах нөхцлөөр харилцан тохиролцож байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Гэрээ байгуулагч талууд нь Монгол улсын 2017 онд шинэчлэн батлагдсан "ХОГ ХАЯГДЛЫН ТУХАЙ" Монгол улсын хууль, холбогдох дүрэм, журмыг удирдлага болгон энэхүү гэрээг байгуулсан ба үйл ажиллагаандаа дагаж мөрдөнө.
- 1.2 Шилжүүлэгчийн зүгээс Хүлээн авагчид энэхүү гэрээгээр үйлдвэр үйл ажиллагааны явцад гарсан хаягдал гялгар уутыг шилжүүлснээр Хүлээн авагч нь хаягдал гялгар уутыг дахин боловсруулах "МУЛТИПАК" ХХК, -ийн үйлдвэрийн байгууламжид хүргэх тээвэрлэлтийг бүрэн хариуцах ба хаягдал гялгар уутны хадгалалт, цаашид дахь устгал болон дахин боловсруулах бүхий л үйл ажиллагааг бүрэн хариуцах үүрэг хүлээнэ.
- 1.3 Шилжүүлэн авсан хаягдал гялгар уутыг зөвхөн дахин боловсруулалтын үйлдвэрлэлд ашиглах ба дахин боловсруулалтын түүхийн эд нийлүүлтийн орлогыг хүлээн авагч талууд хамтран дахиаар цуглуулах байршлуудын тохижилт, ангилалтыг сайжруулах, тэмдэг тэмдэглэгээ байршуулах, хог хаягдлын тухай ойлголтыг нэмэгдүүлэх сургалт зохион байгуулах, орчны бохирдлыг бууруулахад өөрсдийн хувь нэмрээ оруулан ажиллана. /Дэлгэрэнгүй мэдээллийг хавсралт №3 – с харна уу /

Хариуцах ажиллууд	Байршил	Тоо/хугацаа
Хог хаягдлын сургалт	Бүх салбарууд	Жилид-1 удаа
Дугуйт сагс	Шаадлагатай нэгжүүдэд	5с
Сөрлөг	Шаадлагатай нэгжүүдэд	2с
Тэмдэг тэмдэглэгээ	Бүх салбарууд	30с

Энэхүү гэрээг иүүд буюу иүүд бүсээр, аллага арга, хэлбэрээр гэрээгүмэлгэж хариуцана.

Хууль зүйн сайдын 2016 оны
А/204 дүгээр тушаалаар батлах.

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ
000214700

<u>2020.12.16</u> <i>/ Бүртгэсэн өдөр /</i>	<u>5011623274</u> <i>/ Хуулийн гэрлийн дугаар /</i>	
	<u>6643728</u> <i>/ Релизацийн дугаар /</i>	
<u>Мүтгэнш</u> <i>/ Хуулийн этгээдийн нэр, харилцан хэлбэр /</i>	<u>Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани</u>	
<u>Дүрэм</u> <i>/ Тусан байгуулах баримт бичиг /</i>		
<u>Шийдвэр</u> <i>/ шийдвэрийн нэр /</i>	<u>01</u> <i>/ дүгээр /</i>	<u>2020.12.02</u> <i>/ он, сар, өдөр /</i>
<u>22200</u> <i>/ КdV /</i>	<u>Сав, баглаа, боовол үйлдвэрлэх, худалдах</u>	
<u>22190</u>	<u>Резинэн болон хумажар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл</u>	
<u>52240</u>	<u>Агуулах болон тээврийн туслах үйл ажиллагаа</u>	
	<i>/ Үйл ажиллагааны чиглэл /</i>	
<u>Хугацаагүй</u> <i>/ хугацаа /</i>	<u>1</u> <i>/ хэсгүүдийн тоо /</i>	<u>1,890,000.00</u> <i>/ гаргахын хэмжээ, алианы тэмдэгт /</i>
<u>Улаанбаатар, Баянгол, 20-р хороо, үйлдвэрийн баруун бүс, эрчим хүч гудамж 41/7 тоот, Утас: 99128860, Утас2: , Факс:</u> <i>/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /</i>		
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГАЗАР <i>/ Бүртгэсэн байгууллагын нэр /</i>		
 УЛСЫН БҮРТГЭЭЛИЙН ГАЗАР Л.БАЯХСЭГЭЙ <i>/ Гэрчилгээ авсан /</i>		
<i>Гэрчилгээ дахин олгосон</i> <u>2021 он 02 сар 10 өдөр</u>		

Гэрээ №

2023 оны 07-р сарын 28 ны өдөр

20230813

Улаанбаатар хот

Нэг талаас Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг 14-р хороо, Намъяанкү-44 "Түмэн-Эгшиг" ХХК, Үйлдвэр эрхэлсэн ерөнхий менежер албан тушаалтай Батмөнх овогтой Одбаяр /цаашид "Хүлээн авагч" гэх/, Нөгөө талаас Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 3-р хороо, үйлдвэрийн гудамж, өөрийн байранд байрлах, "АПУ" ХК /РД:2702673/, /цаашид Захиалагч гэх/, түүнийг төлөөлж ХАБЭАБО хариуцсан ахлах менежер албан тушаалтай Огзмөнх овогтой Төрбат нар нь /цаашид "Шилжүүлэгч" гэх/ нар харилцан тохиролцож "Хог хаягдлын тухай хууль" Засгийн газрын 2018 оны 116-р тогтоолын 1, 2-р хэсэрт болон "Аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах болон бүртгэх тайлагнах журам", Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2018 оны 02-р сарын 02-ны өдрийн А/21 тоот тушаал болон Байгаль орчны аюулгүй байдалтай холбогдох хууль, журмыг үндэслэн шилжүүлэгчийн үйл ажиллагааны явцад гарсан химийн бодисуудын үлдэгдэл, аюултай хог хаягдлын сав баглаа боодлыг хүлээн авагчийн байгууламжинд шилжүүлэхээр харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг доорхи нөхцөлөөр байгуулав.

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

- 1.1 Гэрээ байгуулагч талууд нь Монгол улсын 2017 онд шинэчлэн батлагдсан "ХОГ ХАЯГДЛЫН ТУХАЙ" Монгол улсын хууль, холбогдох дүрэм, журмыг удирдлага болгон энэхүү гэрээг байгуулсан ба үйл ажиллагаандаа дагаж мөрдөнө.
- 1.2 Шилжүүлэгчийн зүгээс Хүлээн авагчид энэхүү гэрээгээр чанарын шаардлага хангахааргүй болсон химийн бодис, сав баглаа боодлын хаягдал (цаашид "хог хаягдал" гэх) шилжүүлснээр Хүлээн авагч нь химийн бодисын хаягдлыг аюулгүй байгууламжид хадгалж, цаашид ахуйн эргэлтэнд оруулахгүй байх үүрэг хүлээнэ.
- 1.3 Аюултай хог хаягдлын төрөл, тоо хэмжээ болон тээвэрлэлтийн үнийн талаар гэрээний Хавсралт 1, 2-т тусгасан ба талууд гэрээний хугацаанд аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэх бүртээ гэрээний Хавсралт 4-т тусгагдсан дагалдах Бичгийг үйлдэх ба энэ нь гэрээний салшгүй хэсэг бөгөөд хүлээн авагч нь гэрээний хугацаан дахь аюултай хог хаягдал шилжүүлэг бүрд тайланг Шилжүүлэгчид сар бүр тайлагнана.

19-2

МОНГОЛ УЛСЫН ХАРИУУЦАГЧИЙН
2001 оны 07 дундуг сарын 14-ний өдөр баталсан

**МОНГОЛ УЛС
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ**

2005.11.30
Автомобильны тээвэр, өмчлөлтийн үйлчилгээний үйлдвэр

9011053065
/Улсын бүртгэлийн бүтэц/

5031923
/Дотоодын бүтэц/

Тусламж: Хүндэтгэгчдийн хариуцаж байгаа үйлдвэр

Хүндэтгэгчдийн хариуцаж байгаа үйлдвэр

Дүрэм
/Тусламж байгууллагын дүрэм/

Шийдвэр
/Хүндэтгэгчийн шийдвэр/

01
/Тусламж/

2005.11.29
он сар өдөр

011000
/Хүндэтгэгчийн үйлдвэр/

Гэрээ гэрээлэл
/Тусламж байгууллагын үйлдвэр/

221100
Хөдөлмөрийн зардал

202900
Хөдөлмөрийн зардал

Хүндэтгэгчийн үйлдвэр

1
/Тусламж/

13,715.0
/Тусламж байгууллагын үйлдвэр/

Биеэдийн, 14-р хороо, Косовын, 6 - 100 тосго, утас: 58721981, утас: 2, факс:

Тусламж байгууллагын үйлдвэр

МОНГОЛ УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ
/Хүндэтгэгчийн үйлдвэр/

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ЦУГЛУУЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ,
ДАХИН БОЛОВСРУУЛАХ, УСТГАХ ҮЙЛ АЖИЛАГАА ЭРХЛЭХ
ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар 0000051

Огноо: 2023.05.22

Хавсралт 1 -д заасан нөхцлийн дагуу аюултай хог хаягдал
Химийн сав, баглаа дахин боловсруулах үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг
(Төвшөөрлийн жаргал)
9011053065 улсын бүртгэлийн дугаартай 5031923
регистрийн дугаартай Түмэн Эгшиг ХХК -д 2023 оны 05 дугаар сарын 22 -ны
өдрөөс 2024 оны 05 дугаар сарын 22 -ны өдөр 1 жилийн хугацаагаар олгов.

Үйл ажиллагаа эрхлэх талаарх мэдээлэл:

Аюултай хог хаягдал цуглуулах, тэвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа
эрхлэгчийн бүртгэлийн дугаар 0000022

Аж ахуйн нэгж/иргэний хаяг: Улаанбаатар хот аймаг, хот Баянзүрх
сум, дүүргийн 14 дүгээр баг, хорооны Консулын, 5-19

Зөвшөөрөл олгосон үйл ажиллагаа явуулах газрын байршил: (Тусламж, байвар/хажууны дугаар)
100

аймаг, хот Сэргэлэн сум, дүүргийн 1 дүгээр

баг, хорооны (Газрын гэр/буцаж ирэх нэр, дугаар)

Хавсралт нь энэхүү зөвшөөрлийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Зөвшөөрөл олгосон:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД
(байгууллагын нэр, албан тушаал)

Б БАТ-ЭРДЭНЭ
(овог нэр)

АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ /ЕРӨНХИЙ/

2023 оны 03 сарын 30 -ныг ний өдөр

№ **20230344** Улаанбаатар хот

Энэхүү ажил гүйцэтгэх гэрээг лдээшд "Тэрээ" гэх/ Монгол Улсын Иргэний хуулийн 343-358 дугаар зүйл болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг үндэслэн,

Нэг талаас, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан 9010001006 улсын бүртгэлийн дугаартай, 2702673 регистрийн дугаартай "АПУ" ХХ, лдээшд "Захиалагч тал" гэх/ түүнийг төлөөлж ХАБЗАБО ажлах менежер албан тушаалтай О.Төрбат,

Нөгөө талаас, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан 9011448068 улсын бүртгэлийн дугаартай, 5774705 регистрийн дугаартай "Хэлт энд Сэфти Солушинс" ХОХ, лдээшд "Гүйцэтгэгч тал", хамтад нь "Талууд" гэх/ түүнийг төлөөлж Эрүүл ахуйн технологийн хяналтын мэргэжилтэн албан тушаалтай Б.Далгэрхмишиг талууд дарнах нөхцлөөр харилцан тохиролцож байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Энэхүү гэрээгээр Иргэний хуулийн 343-358 дугаар зүйлийг тус үндэслэн Хэсрэлт 1-д зэвсэн ахлын даалгаврын дагуу Захиалагчийн хүсэлтээр "Эрүүл ахуйн хэмжээт, үнэлгээ хийх" ажлыг Ажил гүйцэтгэгч хийх болон түүний төлбөртэй холбоотой харилцааг зохицуулна.
- 1.2 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийн 31.1 зүйлийг үндэслэн Ажил гүйцэтгэгчийн "Эрүүл ахуйн хэмжээт үнэлгээ" хийх эрх бүхий байдал нь Үндэсний итгэмжлэлийн төвөөс олгогдсон ISO/IEC 17020:2012 итгэмжлэлийн гэрчилгээ, итгэмжлэлийн хүрээний тодорхойлолтоор баталгаажна.
- 1.3 Энэхүү гэрээг ажил нь Захиалагчийн ажилтнуудын цалин хөлсийг өөрчлөх зорилготой бөгөөд ажлын хөдөлмөрийн нөхцөлийг үнэлэх, сайжруулах, тэдний эрүүл мэндийг хамгаалах арга хэмжээг төлөөлөх, хэрэгжүүлэхэд нь ажил олгогчид дэмжлэг үзүүлэх зорилготой.
- 1.4 Захиалагч тал нь энэхүү гэрээг ажлын үр дүнд үндэслэн ажилтны цалин хөлсийг өөрчлөх тохиолдолд, үүнтэй гэрч болсоогүй аливаа мэргээнд Ажил гүйцэтгэгч хариуцлага хүлээхгүй.
- 1.5 Гүйцэтгэгчийн гүйцэтгэсэн ажлын үр дүнгийн ажлын өмчийн эрхийг Захиалагч дангаар адална.

Хоёр. Гэрээний үнэ, төлбөрийн нөхцөл

Энэ гэрээ гэрээний үнэ бүлэг бүлэг бусад, аливаа арга, хэлбэрээр ойлгуулж болохгүй.

Хуулийн алба болгоогруулам.

| АПУ ХХ |

Хуудас 10/9

"АПУ" ХХК, "Халт энд Сэфти Солушинс" ХХК-ийн хооронд байгуулсан 2023 оны 3 дугаар сарын 29-ны өдрийн **INSP-0321/27** тоот гэрээний Хажуулан 3 **Итгэмжлэлийн гэрчилгээ**

ҮНДЭСНИЙ ИТГЭМЖЛЭЛИЙН ТӨВ

ИТГЭМЖЛЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

Дугаар **TL 63**

ISO/IEC 17025:2017 (МУИС ISO/IEC 17025:2018)
стандартын шаардлагыг хангасан

"Халт энд Сэфти Солушинс" ХХК-ийн
Эрүүл ахуй, хор судлалын лабораторийг

(Энэ итгэмжлэлийн зөвхөн өөрсө, тус өөрсө
дэвшүүлсэн гүйцэтгэл 18 Чэр-Баян, 100-000)

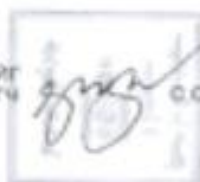
хажуулахад заасан итгэмжлэлийн хуранд
сарилт гүйцэтгүүлэхээр итгэмжлэв.

Энэ итгэмжлэл нь лабораторийн өөрсө өөрсө гүйцэтгэл төлөөлөл үйлдвэрлэл ба
лабораторийн чөлөөт үйлдвэрлэл төлөөлөл ба ISO-14001-ийн 2017 оны
стандартын шаардлагыг хангасан гэрчилгээ.

Аян итгэмжлэл өгсөн өдөр:
2023.05.08

Саяхан өгсөн: 2024.12.23
Дураан өгсөн: 2026.12.22

ДАРГЫН АЛБАН ҮЙРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

С.БОРОНСОНБОЛД

0000376

Энэ үйлчилгээг зүүд бусуу зүүд бусад, өмнө арча, хэргээр олдруулжээ.

Хуулийн алба байжээ.

| АПУ ХХК |

ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТ

Шуулианы үнэлгээний дүгнэлт

Дугаар: ИВР-2802066

Хэвлэсэн огноо: 2023-04-04

I. Үйлчилгүүнтэй гэрээний дээд х

Нэр	АПУ ХХК
Хэлт	Улаанбаатар хот, Хэнт-Уул дүүрэг, 19-р хороо, үйлдвэр гудамж АПУ өөрийн байр
Хариуцах элбэг тушаалтан	Ж.Нэргүй, Байгаль орчин, тогтолцоо хэрэгжүүлэлтийн мэргэжилтэн Утас: 85405962 Имэйл: nergui1@apu.mn

II. Төлөөлөгчийн хэлт хувийг тус эмгэг үзэх хэргийн дээд х

Нэр	Хэлт эвэр Софтыя Солюшнз ХХК
Хэлт	Монгол улс, Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 25-р хороо, Монголбаатар Дамжралын төлөвлөгөө гудамж, УБ Төгрөг барилга, 705 тоот
Итгэлгээ	Үйлдвэрлэл, итгэлгээний төлөө ISO/IEC 17020, ISO 17025 стандартын итгэлгээтэй
Хэлт гүйцэтгэх	Б.Долгосов, Эрүүл мэнд төлөөлөгчийн хэлтэс мэргэжилтэн
Хариуцах элбэг тушаалтан	Г.Монголбаяр ХАБЭМ ажлын

III. Стандарт

Standard method of measurement	MN34525:2016 Air quality Standard national requirement
Conformity assessment standard	MN34525:2016 Air quality Standard national requirement

IV. Хэрэгжүүлэх багас

Занзгар	Cardio Sound Level Meter, CEL-02a
Бэлтгэсэн өргөтгөл	3078361
Бүртгэлийн өргөтгөл	TSC-000101 Shanghai
Төлөөлөгчийн хэлтэс	2023.06.15 хүртэлх хугацаа

V. Баталгааны хуудас

Энэхүү төлөөлөгчийн хэлтэс АПУ ХХК-ийг зөвхөн Хэлт эвэр Софтыя Солюшнз ХХК ISO/IEC 17025 стандартын шаардлагад амаргүй гүйцэтгэж

Дүгээлт батлах:

Б.Долгосов, Эрүүл мэнд төлөөлөгчийн хэлтэс мэргэжилтэн

Огноо:

Огноо:

2023.04.04

Төлөөлөгчийн хуудасны тоо: 5

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2021 оны 10 сарын 04 өдөр

Дугаар 58

Төрийн ордон, Улаанбаатар хот

Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай

3-5-а ✓ 5-19-а ✓

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 3 дахь заалт, Гучин дөрөвдүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэг, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэг, 12 дугаар зүйлийн 12 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ болгох нь *ХҮИИ-11*

1. Эх дэлхий, байгаль орчноо хайрлан зохицон амьдрах монгол уламжлал, зан заншлаа эрхэмлэн, дэлхийн уур амьсгалын өөрчлөлтийн нөлөөллийг бууруулах, ой, усны нөөцийг хамгаалж, нэмэгдүүлэх экологийн тэнцвэрт байдлыг хангах зорилгоор "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөнийг санаачлан өрнүүлж, дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхийг Монгол Улсын Засгийн газар (Л.Оюун-Эрдэнэ)-т чиглэл болгосугай.

1.1. Дэлхийн уур амьсгалын өөрчлөлтийн нөлөөллийг бууруулах, тогтвортой хөгжлийн зорилгыг хангахад Монгол Улсын хувь нэмэр, бодит оролцоог нэмэгдүүлэх, "Алсын Хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлоготой уялдуулан уур амьсгалын өөрчлөлт, цөлжилттэй тэмцэх үндэсний цогц хөтөлбөр, стратеги гарган хэрэгжүүлэх;

1.2. Жил бүр Монгол Улсын дотоодын нийт бүтээгдэхүүний нэг хувиас доошгүй хөрөнгийг-уур амьсгалын өөрчлөлт, цөлжилтийн эсрэг үйл ажиллагаанд зарцуулах, улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтын тодорхой хувийг байгальд ээлтэй, стандарт бүхий ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэхэд зориулах эрх зүйн орчинг бүрдүүлж, холбогдох шийдвэр гаргах;

1.3. Ойн салбарын бодлого, үйл ажиллагааг уялдуулан зохицуулах төрийн захиргааны байгууллага болох Ойн агентлаг болон төр, хувийн хэвшлийн түншлэлд тулгуурласан засаглал, үр нөлөөтэй удирдлагын тогтолцоо бүхий ойн аж ахуйн нэгжийг байгуулж, санхүүгийн зохистой механизмыг бүрдүүлэх;

1.4. Цөлжилттэй тэмцэх, газрын доройтлыг бууруулах зорилгоор агро-ойг хөгжүүлж, иргэдийн амьжиргааны тогтвортой эх үүсвэрийг бий болгох, иргэн, аж ахуйн нэгжид татварын болон татварын бус бодлогоор дэмжлэг үзүүлэх эрх зүйн орчин бүрдүүлж, халамжаас-хөдөлмөрт шилжих цогц бодлоготой мод тарьж ургуулах бүх нийтийн үйлсийг уялдуулах;

1.5. Иргэн, аж ахуйн нэгжийн тарьсан модоор ойн сан бүрдүүлж, түүнийг улсын нэгдсэн санд бүртгэх, тарьсан модыг зах зээлийн эргэлтэд оруулж энэ

2021.0000734

АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ

2023 оны 10 дугаар сарын 09-ний өдөр **20231079** Улаанбаатар хот

Энэхүү "Ажил гүйцэтгэх гэрээ" цаашид "Гэрээ" гэх-г Иргэний хуулийн 343-358 дүгээр зүйлүүдийг үндэслэн нэг талаас Монгол Улсын аж ахуйн нэгж болох **9010001005** тоот улсын бүртгэлийн гэрчиглээ, **2702673** тоот регистрийн дугаартай "АПУ" ХК /цаашид "захиалагч тал" гэх/ түүнийг төлөөлж ХАБЭАБО хариуцсан менежер О.Төрбат, нөгөө талаас **9011064069** тоот улсын бүртгэлийн гэрчиглээ, **2781085** тоот регистрийн дугаартай "НҮРИ" ХХК /цаашид "гүйцэтгэгч тал" гэх/ түүнийг төлөөлж ойн инженер А.Номин нар (цаашид хамтад нь Талууд гэх) нар харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр байгуулав.

Гэрээний зүйл: Мод тарих ажил

Ажлын нэр: Байгаль орчны дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ

Ажил үйлчилгээний төлбөр: 6.000.000 тег

Гэрээний хугацаа: Гэрээ байгуулагдсанаас хойш ажлын 14 хоног

Нэг.Нийтлэг заалт

- 1.1 Энэхүү гэрээний зорилго нь нийслэлийн нутаг дэвсгэрт түгээмэл тархацтай ашигт малтмал /элс, хайрга, дэйрга, шавар, хүрмэн, боржин/ -ын ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй болон бусад тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгжийн 2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу дүйцүүлэн хамгааллын чиглэлээр мод тарих арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.
- 1.2 Гүйцэтгэгч нь Захиалагчийн захиалгын дагуу Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд Улаанбаатар хот, Сонгинохайрхан дүүргийн 21 хороо Ичон Мөрөөдлийн төгөлд нийт **500** ширхэг шанс модыг гэрээнд заасан хугацаанд чанарын өндөр түвшинд хийж гүйцэтгэн Захиалагчийн өмчлөлд шилжүүлэх, ажлын гүйцэтгэлийн талаар Захиалагчийн эрх бүхий албан тушаалтанд тайлалнах, нөгөө талаас Захиалагч нь гэрээнд заасан хугацаанд төлбөрийг төлөх, талуудын эдлэх эрх, хүлээх үүрэг хариуцлагатай холбоотой харилцааг зохицуулна.

Батцог Маргад
Эрдэнэ

Digitally signed by Batser
Martyr Bayan
Date: 2023.10.12 16:00:03
+0800

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ
000252715

2007.01.03 /Бүртгэсэн өдөр/ 9011054009 /Хувийн гэрлийн дугаар/

2701005 /Регистрийн дугаар/

Нэр: Хөгжлийн үйлчилгээний хэрэгсэлтэй хамт
/Хувийн эзэмшлээр, хөрөнгийн хэлбэр/

Дугаар: /Тусгай байгууллагын байрны дугаар/

Шөвгөр: 1 2023.06.25
/Хувийн гэрлийн нэр/ /Дугаар/ /Гэр, өдөр, өдөр/

3141	Мал аж ахуй
3270	Байгалийн урсгалын нөхөн сэргээлт, ойжуулалт
3279	Байгалийн заримат нөхөн сэргээлт, үйлдвэрлэл
3111	Газрын эзэмшлээр нөхөн сэргээлт
48100	Төлбөр зээл гэрлийн үндсэн дээр үйлдэх биеийн худалдаа
07010	Газар тариалан
14100	Фермерын аж ахуй
01000	Цэцэрлэгжүүлэлт
1000	/Төл зориулалтын нөхөн/

08.07.22-11.07.22 /Төрөл/ 1 /Төрлийн нэр/ 82,500.00 /Төрлийн хэмжээ, хилийн төгрөг/

Улаанбаатар, Баянзүрх, 2-р хороо, 1, 389 тоот, Утас: 8008214, Утас2: , Факс:
/Хувийн эзэмшлээр үйлдэх биеийн нэр/

ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГАЗАР
/Хувийн гэрлийн нэр/

Гэрчилгээний дугаар: 2027/01/03 нэр: 18 өдөр

МОНГОЛ УЛС
ОЙН МЭРТЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН
ГЭРЧИЛГЭЭ

20__ г. оны __дугаар сарын __-ны өдөр Улаанбаатар хот

Саяс **УБ** Дугаар 202300105

УЛААНБААТАР (оймгог, нийслэлийн) **БАЯНЗУРХ**
(сум, дүүрэг)-ийн **278085** тоот регистрийн дугаартай
"НУРИ" ХХК
(хэв маяг, хэл, байгууллага)

Монгол Улсын Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойгаар хамгааллын газрын дарга
20__ г. оны __ сарын __ өдрийн А/ТБ тоот тушаалыг үндэстэй: **ОЙН МЭРТЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛАГАА ЭРХЛЭХ**
(МОН УРЖУУ.ГЭХ, ОЙЖУУЛАХ ОЙГ НӨХӨН СЭРГЭЭХ)

хөгжүүлэх үйл ажиллагаа эрхлэх эрхийг **Таван** жилийн хугацаагаар олгох.

ОЙН ГАЗРЫН ДАРГА **Б.ОЮУНСАВАА**

Батзориг Маргад
Эрдэнэ Сүхбаатар аймгийн Засаг дарга
Улаанбаатар хот
Хуучин хуульч-юристууд
40000

ЗУРГАА. “ТЭРБУМ МОД” ҮНДЭСНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ ХАНГУУЛЖ АЖИЛЛАСАН ГЭРЭЭТ КОМПАНИЙН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Нийслэлийн байгаль орчны газар

Нури ХХК

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ-НД ТУСГАГДСАНЫ ДАГУУ
ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛЛЫН ЧИГЛЭЛЭЭР МОД ТАРЬСАН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Танилцсан:
Ойн хэлтсийн дарга

О. Тэмүүжин

Танилцсан:
Ойн хэлтсийн ойжуулалт, ойн нөхөн сэргээлт,
хариуцсан мэргэжилтэн:

Н.Тамир

Улаанбаатар хот

2023 он

ҮНДЭСЛЭЛ

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 2010 оны 83 зарлиг “Мод тарих үндэсний өдөр зарлах тухай” 2021 оны 56 дугаар зарлиг “Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” Засгийн газрын 2021 оны 350 дугаар тогтоолын хавсралт “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээний 27 дахь заалт “Ойжуулалт, ойн нөхөн сэргээлтийн чиглэлээр орон нутагт ногоон ажлын байрыг нэмэгдүүлэх”, ажлын хүрээнд ойн мэргэжлийн байгууллага “Нүри ХХК” үндсэн болон гэрээт ажилчдыг зохион байгуулан 33 дахь заалт “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд мод тарих, ургуулах, арчлах үйл ажиллагааг тусган хэрэгжүүлэх”, нийслэлд 120 сая мод тарих батламж, Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөлийн 2022 оны 01 дүгээр тогтоолын нэгдүгээр хавсралт “Ногоон ажлын байр хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд хөнөөлт шавьж, өвчинд нэрвэгдсэн, хууль бус мод бэлтгэл болон сөрөг нөлөөлөлд өртсөн ойн нөхөн сэргээлт хийх, цөлжилтөөс болж шар шороон шуурганаас сэргийлэн ойн зурвас байгуулах ажлыг Инчон мөрөөдлийн төгөлд 5га талбайд эхлүүлээд байна.

ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүргийн Ойн мэргэжлийн байгууллага болох Нүри ХХК болон Нийслэлийн Байгаль Орчны газартай хамтран Сонгино хайрхан дүүргийн “Инчон мөрөөдлийн төгөлд” 5 га талбайд 6,000 ширхэг шинэс мод тарих үйл ажиллагааг зохион байгуулах

АЖЛЫН ЗОРИЛГО

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд дүйцүүлэн хамгаалах ажлыг 5га талбайд гүйцэтгэх зорилготой бөгөөд дараах зорилтуудын хүрээнд төлөвлөж ажилласан.

Үүнд:

- Ойн зурвасын ажлын талбайн хэмжээг судалгаанд хамрагдсан газар нутгийн хүрээнд тогтоох
- Судалгаанд хамрагдаж байгаа газарт ямар зүйлийн мод зонхилон ургаж болохыг тогтоох

Ойн зурвасын ажлыг гүйцэтгэсэн бүрэлдэхүүн.

Ойн зурвасын ажлыг Нийслэлийн байгаль орчны газар, “Нүри” ХХК-ны инженер, тенхикийн ажилтанууд Үүнд:

Гүйцэтгэгч:

“Нүри” ХХК-ны захирал Х.Лхагважав

“Нүри” ХХК-ны ойн инженер А.Номин

“Нүри” ХХК-ны техникч Б.Мөнхбаатар, Э.Гансүх

Орон нутгийн улирлын түр ажилчин нийт 12 хүн хамтран ажилласан.

Ойн зурвасын ажлыг гүйцэтгэж буй газар. Улаанбаатар хотын Сонгино хайрхан дүүргийн 21 хороонд байрлах “Инчон мөрөөдлийн төгөлд”:

Зураг 12. 5га талбайн зураг

Ойн зурвасын ажлын бэлтгэл, зохион байгуулалт.

Ажил эхлэхийн өмнө тухайн газарт хийх ажлаа танилцуулж, хамтарч ажилласан.

Бэлтгэл ажлын хүрээнд:

- Ойн зурвасын ажилд хэрэглэгдэх тоног төхөөрөмж болох 2 ширхэг моторт газар ухагч болон гэрээний дагуу Налайх дүүргийн гэрэлтүүлэг чимэглэлийн албаны Bobcat нүх ухагчийг ажилд бэлтгэв.
- Ойн зурвасын ажилд ашиглах 1:50 000-ын сансарын болон 1:9900-ны масштабтай талбайн тойм зураг дээр ойн зурвасын ажил явуулах талбайг тэмдэглэн ажлын зураг бэлтгэсэн.

- Ойн зурвасын ажилд хэрэглэх 3 настай бортоготой шинэс тарьц суулгацыг тарилтанд бэлтгэсэн.

- Ойн зурвасын ажилд ажиллах ажилчдад ажил гүйцэтгэх технологи болон хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны талаар зааварчилгааг өдөр бүр өгч ажилласан.
- Ойн зурвасын ажлын мод тарьсны дараах усалгааны ажилд шаардлагатай усалгааны сав болон машин техник бэлэн болгосон.

Зураг 13. Ойн зурвас татсан байдал.

Гэрээний дагуу дараах ажлыг гүйцэтгэв.

Үүнд:

- Талбайдаа мод тарих стандартын дагуу 6000 нүх ухав.
- 3 настай бортоготой шинэс мод - 6000ш
- 3 настай 6000 ш бортоготой шинэсийг намрын тарилтад бэлтгээд нэмэлтээр усны машин түрээслэж 7 хоногт 32 тонн усаар усалж байв.

Санхүүжилтын хүрээнд дараах үйл ажиллагааг гүйцэтгэв.

• Нүх ухаж тарилтанд бэлгэхэд	30,000,000
• Модны үнэ	30,000,000
• Бусад зардал	20,000,000
• Нийт	80,000,000

Ойн зурвасын ажлыг гүйцэтгэсэн хугацаа

Ойн зурвасын ажлыг 2023 оны 10-р сарын 05 -с 06-р сарын 10-ны хооронд хийж гүйцэтгэсэн ажлыг дараах фото зургаар үзүүллээ.

Зураг 14. Мод тарих газрын тэмдэглэгээ хийж байгаа зураг

Зураг 15. Трактороор модны нүх ухаж байгаа зураг

Зураг 16. Модны нүх ухсан байгаа зураг

Зураг 17. Тарих 3 настай шинэс модны зургууд

Зураг 18. Шинэс модоо тарьж байгаа зураг

Зураг 19. Тарьсан шинэс модны зургууд

Зураг 20. Модны усалгаа хийж байгаа нь